

Ženski svet.

ŽENA IN SVETOVNI MIR.—Oči celega sveta so obrnjene ta mesec na mesto Geneva v Švici. Od 1. dne meseca februarja zboruje tam mirovna konferenca. Vse vlade celega sveta so poslale svoje zastopnike. Nad 30,000,000 žensk je organiziranih po svetu edino v ta namen, da se doseže svetovni mir. Zedinjene Države so zastopane po svojih delegatih pod vodstvom demokratičnega senatorja Claude-a A. Swanson. Kot smo poročali že v zadnji številki Zarje, se stavi največ upanja na žensko delegatino Miss Mary E. Wooley. Na svojo roko je šla na konferenco še več drugih žensk, ki zastopajo raznovrstne mirovne klube v Ameriki. Mrs. Meta Berger, vdova po pokojnem socialističnem kongresmanu Victorju Berger, je najbolj znana izmed teh žensk. Z njo je prišla v Genevo Mrs. Hannah Clothier Hull z dvema zabojema podpisov ameriških žensk, ki zahtevajo popolno razorožitev. Skoro pol milijona oseb je podpisanih na njeni prošnji.

Velika naloga v kritičnem času čaka poslance mirovne konference. Versailleska konferenca po končani svetovni vojni se je držala dobesedno starega bojnega gesla, da plen spada zmagovalcu. Zahtevalo se je neznosne odškodnine in narodi razkosali na ljubo zmagovalcev. Posledico čuti danes celi svet. Vsaka država se je zavezala obdržati vse kar si je pridobila, in braniti z orožjem svoje pridobitve. Oni, ki so bili zmagani, se skušajo rešiti izpod tujega jarma, ali pa rešiti brate, ki se počutijo za sužnje pod tujim orlom. Evropa izgleda danes kot obsežna armada pred odločilno bitko. S tarifami so se postavili umetni zidovi, ki ločijo eden narod od drugega in onemogočajo medsebojno trgovino. Da se vzdržujejo te umetne meje je treba velikih armad, ki požirajo večino dohodkov leto za leto. Mesto da bi se denar porabil v to, da se popravi škoda po vojni in obnovi mednarodna trgovina, požre vse priprava za nove boje. Evropa čuti propad svoje tisočletne kulture, in posledice tega propadanja se čutijo vsak dan bolj tudi v Ameriki.

Nikdar se ni ženska boljše zavedala svoje naloge kot se ravnó sedaj ob Ženevski konferenci. Vso zmešnjavo, pod katero danes stoka celi svet, so napravili hrabri, močni, učeni, iznajdljivi in previdni možje. Njim gre cela zasluga za današnji položaj, iz katerega nihče ne pozna rešitve. Razdejali so svetovni red

v kljub vsem naporom ženske, da se ohrani mir. Med tem, ko je šla ženska naprej mirno svojo pot, skrbela za dom in družino, za versko in socialno življenje, za vzgojo, so se možje potepali po svetu, se pretepali, uničili vse kar jim je prišlo pod roke, in končno skrpali tak mir, da jim daje vsak čas priložnost za novo klanje. Ne, mož z vsemi svojimi iznajdbami in z vso svojo učenostjo ni prinesel z vsemi svojimi bombastičnimi frazami tistega, po čemur izmučeni in bedni svet najbolj hrepeni, namreč miru, zadovoljnosti in svobode. Res, škoda, da do danes še nismo dosegli takega stališča kulture, da bi bila dana vajeta vlade v roke ženskam vsaj za toliko časa, da bi one pokazale svoje prirojene zmožnosti. Eno je gotovo in to je, da bi slabše ne mogle vladati sveta, kot so ga moške zadnjih dvajset let. Če pa vzamemo v poštev žensko previdnost, njeno razsodnost, poštenost in njeno prirojeno dobrohotnost, smo prepričani, da bi se svetu prihranila marsikatera rana in marsikatero presenečenje, če bi se bolj upošteval glas ženske pri reševanju svetovnih vprašanj.

Koliko se more pričakovati od Ženevske konference kljub vsem prizadevam žensk, pove najboljši šegavi Will Rogers, ki se ravnó sedaj slučajno mudi v Genevi. "Well — dobro" — pravi on — "sedaj smo vsi dobro razpoloženi za razorožitev. — Prvo zabavo je priredil prihod japonskih delegatov. Njihovo število je množica, in nehote vsakdo pričakuje, da bodo zavzeli mesto in razglasili vojno stanje še predno bo noč pri kraju. Kar je šlo mlajših delegatov na pot, so bili že odpoklicani na vojno službo. — Nekaj novega je naš ženski delegat Miss Wooley. Pogovarjal sem se z njo celo uro in pol, nevedoč, ali naj jo nazivam "Miss" ali "Mrs", ali profesor ali doktor ali kaj. Končno sem prišel do zaključka, da bom z naslovom "Doc" najboljšo pokrtil mojo nevednost. In povem vam, prav dobro sva se pogovorila. — Imel sem s seboj tolmača, pa ga nisem potreboval. Kar ni takoj razumela sem ji povedal dvakrat. Ona je zelo preprosta in prikupljiva ženska. Obsežna je po mišljenju in po telesu in po nogah, ki pokrivajo lepo ped zemlje. Vsakomur bi mogla ugajati. — Nič tako ne izgleda kot ravnateljica po naših učnih zavodih. Vseeno opira nanjo oči nad 30,000,000 žensk; one ji verjamejo in stavijo v njo svoje upanje. Preprosta pamet in svetovna diplomacija si stojita

nasproti eden drugemu. — Ni nobena šala skušati razorožiti svet. Morebiti se to posreči ženski. Gotovo je, da ga ni moža, ki bi se upal lotiti tega dela in ga izpeljati. Obilo sreče, "Doc"!"

Isto želimo mi amerikanskemu ženskemu delegatu. Kot vidimo, je začel misleči svet spoznavati zmožnosti in pomen ženske za človeško družbo. Še ni tako dolgo, ko se je približno v istem tonu izrazil škof Most Rev. John F. O'Hearn na shodu katoliških žena v Rochester, Minn. Rekel je: "Kar potrebujemo danes, je večje število zibeljk in manj "pudelnov" v naročjih; več dobrih mater in manj politikarjev, finančirjev in diplomatov."

RAČUN BREZ KRČMARJA.—Ženska organizacija za nacionalno prohibicijsko reformo je slavila zadnji mesec 12-letnico svoje zmage. Veliko se je zopet govorilo in še več obljubovalo, kot je sploh navada pri vseh takih praznovanjih, kjer ima politika glavno besedo. Kot se vidi, je še vedno dosti tako navčnih žensk, ki mislijo, da se da moškega "panati" in napraviti dobrega potom državnih zakonov.

Kakšen blagoslov se je obetal deželi takrat, ko se je agitiralo za odobritev Osemnajstega amendmetna, nam pove najboljša knjiga Ratification Handbook, katere se je natisnilo in razpečalo v milijon izvodih po deželi pred dvanajstimi leti. Samo par stavkov naj navedem! — Salooni bodo zaprti; pijančevanje se bo zmanjšalo; pijanost bo izginila popolnoma; zločinov bo polovico manj; vedno naraščajoči davki za preskrbo zločincev, norcev in slaboumnih, ki so posledica odprtega saloona, bodo znižani; Zedinjene države bodo ohranjene demokraciji, ker se bo z odstranjenjem pijače očistila politika. — Po zatrdilu predsednice Wayne B. Wheeler, bo stalo Zedinjene države na leto približno \$5,000,000 da se Amerika iztrezni, in da se vpelje za vedno prohibicijska postava.

Obljuba dela dolg! Kako so se te izpolnile, priča zanesljivi Wickersham Committee. Sledeče posnemamo po poročilu navedene komisije: V Ameriki je danes deloma skritih, deloma pa javnih žganjaren trikrat toliko kot je bilo pred prohibicijo saloonov; popije se na leto za en bilijon več kot se je pred l. 1920; po federalnih ječah je trikrat toliko jetnikov kot jih je bilo poprej; štirikrat toliko ljudi umrje od alkoholizma kot

(Dalje na strani 46.)

Postne misli.

A. Schiffrer.

T I predpusni čas presneti, da bi več ne prišel v drugo. . .!" Sto let bo kmalu, odkar je spregovoril te resnične besede starosta slovenskih pesnikov France Prešeren. Iz njegove pritožbe sklepam, da je pesnik prišel v svojih letih do istega spoznanja kot moramo priti preje ali sleje vsi, da je namreč post tako potrebna in koristna ustanova v človeški družbi, da je Cerkev, kateri je telesni in duševni blagor svojih vernikov pri srcu, postavila med svoje zapovedi med drugimi tudi sledečo: Posti se zapovedane postne dni!

Neverjetno je napredovala zdravniška veda zadnjih petdeset let. Marsikatero bolezen je ukrotila popolnoma, pri drugih je bolečine olajšala. Največjo uslugo je pa napravila človeštvu s tem, da ga uči kako se varovati pred boleznijo. "Ena unča previdnosti je vredna več kot ena tona zdravil!" Zdravniška veda ni več skrivnost preproste mu človeku, kot je bila v prejšnjih dneh. Človek, ki pozna sestav svojega telesa in funkcije različnih delov telesa, bo najhitreje zapopadel kako se varovati bolezni, ki so lastne različnim delom telesa, in si na ta način podaljšati življenje.

Človeško telo je bistveno še vedno isto kot je bilo takrat ko je prišlo prvič iz rok modrega Stvarnika. Po povelju Stvarnika se ima človeško telo preživljati od kruha, ki ga je zaslužilo z delom svojih rok. "Ob potu svojega obraza boš jedel kruh. . .!" Pod besedo kruh razumemo vso hrano, ki jo človek potrebuje, da ostane pri moči, in si more služiti kruh s svojimi rokami. Koliko hrane potrebuje človek, mu pove želodec. Pri zdravem človeku drži želodec približno en liter jestvin ali pa tekočin. Hrana se spreminja v kri v malem črevesju, ki meri 20 čevljev. Ko doseže hrana zadnji del malega črevesa, mora biti vsa spremenjena v kri. Kar preostane so odpadki, ki preidejo v šest čevljev dolgo veliko črevo in potom slednjega ven iz telesa.

Današnje razmere zahtevajo od marsikaterega človeka, da si ne služi kruh ob potu svojega obraza. Zato ne potrebuje tolike količine hrane. Kljub temu se človek nabaše dostikrat tako, da se mora želodec raztegniti čez mero. Mišice v takem slučaju ne delujejo pravilno in naravna posledica je, da človek čuti težkoče pri prebavljanju. Kar je bilo preveč hrane odpade v veliko črevo, ne da bi telo od tega užilo kako korist. Dostikrat se zgodi še nekaj hujšega: Odpadki se valjajo po velikem črevesu, gnijejo tam in mnogokrat celo povzročajo gnitje. Vsako gnitje v telesu je strup. Kadar tak strup zaide v krvni tok, začuti človek utrujenost; dostikrat večjo kot od najtežjega dela.

Človeški želodec ima isti pomen pri človeku kot stroj pri vlaku. Kadar se pokvari stroj, takrat obstane vlak; kadar ne deluje želodec pravil-

no, takrat tudi drugi deli telesa odpovedo svojo pokorščino. Nepravilno delovanje telesnih udov se imenuje bolezen.

Iz lastne skušnje ve vsakdo, da zdravnik zapove najprvo v slučaju bolezni počitek želodcu. V slučaju nevarne bolezni bo zahteval, da se more želodec in črevesje popolnoma izčistiti. Predpisal bo popolnoma drugo hrano v obliki zdravil, ali pa zapovedal, da se ne sme dati bolniku nobene hrane. Ta počitek želodca ali pa sprememba hrane se imenuje po domače: — post.

Cerkev, bogata na tisočletnih izkušnjah, nastopa kot previden zdravnik in svari popreje predno nastopi bolezen, da si varuj svoj želodec s posti, s spreminjavo hrane in z vzdrževanjem se od mesnih jedi.

"Moški delajo težko in zato potrebujejo težke mesne hrane," je najbolj vsakdanji izgovor. Resnica je, da največkrat pokrije ta izgovor nezmožnost gospodinje v kuhinjski umetnosti; dostikrat celo zanikarnost. Pečenka se da hitreje pripraviti kot močnata ali pa mlečna jedila. Naravna posledica je, da kjer se uživa preveč mesnih in mastnih jedil, tam kriči želodec po pijači. Kislina topi maščobo in čim več maščobe tem večja zahteva po pijači. Koliko žensk je, ki so napravile iz svojih mož pijance ravno zaradi tega, ker so po nevednosti ali pa nemarnosti zanemarjale potrebe njihovih želodcev!

Nehote mi je prišla v spomin resnična dogodka iz onih dni, ko so možje delali cele dneve in žene vasovale cele dneve pri sosedah. Kadar se je oglašila tovarniška piščalka po končanem delu, so jo ubrale vse skupaj v mesnico. Ko je prišel utrujeni mož domov, ga je že čakala hrana na mizi. Po večerji je seveda letela posoda ravno tako hitro v kot kot popreje iz kota na mizo. To je trajalo toliko let, dokler ni prišla bolezen v družino. Star, izkušen zdravnik, ki je poznal vse svoje odjemalce po prvem imenu, po njihovih navadah in razvadah, je bil poklican na pomoč. Mož se je krivil v bolečinah, ženica pa v solzah. Da jo poduči, vzame zdravnik zamazano ponev v roke in pravi: Glej Urška, koliko se je nabralo masti na ponvi. Potrebvala boš vroče vode, luga in kisline in morebiti še celo peska, predno se bo spravila vsa ta zastarana maščoba iz ponvi. Ravno isto velja pri želodcu. Maščoba se nabira dan za dnem pri mesni hrani. Dokler je dovolj vročine v telesu in ravno prav kisline in luga, deluje želodec pravilno. Kakor hitro se pa telesna toplota spremeni ali primanjka kakega potrebnega soka, takrat bo želodec zajamral, in z želodcem celo telo."

Zdravnikove besede so napravile večji učinek na to žensko kot vse pridige, kar jih je kedaj čula o potrebah in koristi posta in vzdržljivosti za člo-

veka. Smo pač vsi ljudje tako z bore malo izjemami taki, da se raje učimo od svojih lastnih nesreč, kot od izkušnje drugih. To Cerkev dobro ve, in zaradi tega zahteva, da se morajo razglasiti postne postavbe redno vsako leto ob začetku posta.

Človeško telo je stanovanje in orodje duši, ali pa ječa in gospodar duše; vse to zavisi od človeka samega. Kakor se počuti človek bolje, če živi v zdravi svetli in zračni hiši, kakor pa v kaki zaduhli in temni luknji, ravno tako se počuti duh bolje v zdravem in krepkem telesu kot v bolnem. Le tisti človek, ki ve, da je hrana zato, da drži človeka pri življenju, bo vedel kako in na kakšen način uporabljati hrano, da doseže svoj namen. Le tisti človek, ki si zna podvreči svoje telo s posti in samozatajevanjem, more trditi, da je sam svoj gospod, ker je premagal samega sebe.

Zmernost v hrani in pijači bistri človeški razum in daje moč volji. "Jaz zatiram moje telo in ga devljem v sužnjost, da bi, ko evangelij oznanjam drugim, sam ne bil zavržen", pravi sv. Pavel v svojem pismu do Korinčanov. Mojzes se je pripravljajal za svoje poslanstvo s postom, ravno tako Elija in sv. Janez Krstnik. Jezus se je podal v puščavo in se postil 40 dni predno je nastopil javno med ljudstvom. Postili so se celo pagani. Hippocrates, oče zdravniške vede, je dokazoval pomen posta za zdravje s tem, da je izhajal brez hrane po več

dni na teden. Učakal je 140 let na zemlji. Vedno je trdil, da se ima zahvaliti postom za svoje trdno zdravje in dolgo življenje.... Judita je šla v Holofernov tabor oborožena s postom in molitvijo; usmrtila je Holoferna in na ta način rešila svoje rojstno mesto Betulijo. Cerkev ima vzgledov dovolj v vsaki dobi, da lahko z zavestjo ponavlja skozi postno dobo med prefacijo besede:.... "— ki potom posta krotiš slaba nagnjenja, povzdiguješ naše misli, deliš moč in plačila."

Tisto, kar je vedela, učila in zapovedovala Cerkev že svojih devetnajst sto let, še nikdar ni bilo tako v modi, kot ravno zadnja leta. Kateri koli časopis vzameš v roke ali kakoršno koli revijo, povsodi boš našel predpise za različne dijete. Kedor danes lahko je vse od kraja in se mu ni treba podvreči dieti, sploh ne spada pod modo. Za ženske je to velikega pomena. To naznanja, da ima vsak človek svoj želodec, in da vsak želodec zahteva svojo hrano. Če bi se ženske bolj zanimale za kuhinjsko spretnost in manj za urade in tovarniška dela, bi bilo mnogo več zdravja po družinah, in z zdravjem tudi več zadovoljnosti. Kuhinja, dijete, potreba posta, korist vzdržnosti pri jedi in pijači so vprašanja, ki bi morala zanimati v prvi vrsti žensko, ker je njen poklic varovati in ohraniti zdravje, brez katerega življenje nima dosti, ali pa v mnogih slučajih nobenega pomena.

Versko-narodna zavest.

A. Grdina.

KO sem zadnjič potoval po domovini, sem se namenil, da napišem o priliki članek za Glasilo SZZ., kako kaže svojo versko in narodno zavednost slovenska žena v domovini, ter s tem pomagam ohraniti in povzdigniti isto tudi med Slovenkami v Ameriki.

Nikakor ne mislim reci, da SZZ. ni vsestransko zavedna in delavna med slovenskim ženstvom v Ameriki. Čast tej ženski organizaciji, ki vrlo lepo deluje za poduk in izobrazbo med ženskami, za kar ji moramo biti vsi hvaležni. Premagala je razne težave, krepko stopila v javno življenje in začela delo za blagor svojega naroda. Saj mi ni treba povdarjati, da je ravno od našega ženstva največ odvisna naša verska in narodna zavest v Ameriki; ravno naše ženstvo bo, lahko rečemo, nosilo devetdeset procentov odgovornosti, če bo naša verska in narodna zavednost ostala na sedanjih stopnjah, napredovala, ali pa nazadovala in propala. Od naših žensk je največ odvisno, kam bomo jadrali, od njih največ zavisi, ali bomo ohranili ali izgubili svetinjo naše narodne in katoliške zavesti. (Podčrtala urednica.)

Ko sem hodil po deželi v naši domovini, sem videl: Domovina bo še živela in ostala versko in narodno zavedna! Videl sem življenje naših dru-

žin na deželi. Videl sem jih, kako so ob nedeljah polnili cerkve, kamor so tudi ob delavnih dneh mnogi prihajali v zgodnjem jutru. Videl sem jih, ko so se zbirali in prisostvovali pri velikih slovesnih versko-narodnih praznovanjih. Naj samo navedem prizor, ki ga lahko dokažem s svojimi slikami, prizor, ki spričuje, da gre pri Slovenkah verska in narodna zavest skupaj roko v roki. V Grobljah pri Domžalah, in v Šiški pri Ljubljani so se vršila cerkvena praznovanja; v Grobljah je bil blagoslovljen Prosvetni dom, v Šiški pa je bila otvorjena velika nova cerkev sv. Frančiška. Pri obeh slovesnostih so prisostvovali prevzvišeni škof Dr. Rožman in število duhovnikov. Pri obeh slovesnostih pa se je kazala tudi izrazito narodna zavednost, saj sta se skoraj obe celi fari oblekli v narodne noše od pete do glave, od malega otroka do osivele matere in očeta. Da je bilo res tako, dokazujejo, kakor sem že prej rekel, moje slike. Krasen je bil pogled na dolge procesije naših žena, deklet in otrok, opravljenih v narodno nošo. Ta dragocena narodna oprava je res dajala procesiji poseben sijaj. Ko je človek gledal, kako je slovenska žena ena za drugo, ponosna in lepo opravljena, stopala iz cerkve in se priklopila procesiji, zraven nje pa majhna hčerka in sinček, tudi lepo

opravljena v narodni noši, si ni mogel pomagati, če mu je neko nenavadno čustvo vstalo v srcu in solza zdrknila po licu. Tako so stopale žene, matere in hčerke in sinčki eden za drugim, za njimi pa možje, očetje, sinovi. Vidi se pa, da so ravno žene, matere, hčere, začetna in privlačna sila in pogon narodne zavesti, moški pa samo sledijo.

Odgovorite mi: Ali je kaj lepšega in veselejšega, kakor je ravnokar opisani prizor? Ali je katera narodna zavest bolj pristna, bolj naravna, bolj lepa, kakor je narodna zavest združena z versko zavestjo? — Ne, in zopet ne! Pravo narodnost bo ohranila in jo je ohranila le narodno zavedna katoliška mati in žena, ki je taka iz srčnega prepričanja, ki je taka iz ljubezni do naroda in ljubezni do svojih otrok, katere skuša vzgojiti in ohraniti v ravno istem duhu.

To je tisto, za kar sem sklenil, da bom, ko se vrnem, stopil pred Slovensko Žensko Zvezo v Ameriki, ter apeliral na vse slovensko ženstvo v Ame-

riki, osobito pa na članstvo te organizacije, katero smatram v to poklicano, da v novi domovini nadaljuje to blagoslovljeno delo narodno in versko zavedne žene, katera je edino zmožna, da ohrani še v nadaljnjih rodovih ono vzvišeno narodno zavednost katoliške matere, katere blagoslov se najde v domovini po vseh hišah, skromnih in komodnih. Narodna noša je tisto zunanje znamenje te notranje zavednosti, ki izbriše vse razlike med revnejšimi in bogatejšimi sloji, med hčerami mogotcev in priprostitih kajžarjev: kadar se opravijo v lepe narodne noše, so vse enake, vse krasotice, na katere se s ponosom ozira ljudstvo in jih spoštuje. To je ono, kar želim predstaviti ženam tukaj in za kar naj bi se Slovenska Ženska Zveza zavzela v naši novi domovini, kjer narodi ostanejo še narodi, in katoličani še katoličani. Država U. S. A. je z vami, je z nami! Kdo nam bo nasprotoval! Le dobre volje je treba. Slov. Ženska Zveza pa naj prične s tem delom in uvede narodne noše v vrste članstva vseh svojih podružnic!

Državlanski katekizem.

Marie Prislанд.

PRED par leti je National Catholic Welfare Council izdal knjigo s zgorajšnjim naslovom, da služi poduku o državljanstvu, ter seznanja naseljence z dolžnostmi, katere jim nalaga ameriško državljanstvo.

V programu naše organizacije je označeno, da bo Zveza pomagala svojemu članstvu do državljanskih pravic. Ker mora vsaka, ki za te naprosi, vedeti nekaj o zgodovini in ustavi te dežele, bo gotovo primerno, da "Zarja" od časa do časa prinese nekaj podatkov iz goraj omenjene knjige, ki bi naj služili v poduk našim članicam, posebno pa onim, ki nameravajo naprositi za državljanske pravice. Predno pa začnem s temi podatki, svetujem in priporočam vsem onih našim članicam, ki še niso državljanke, da nemudoma podvzamejo korake v tem oziru. Da smo državljanke nam je potrebno in koristno. Povsod smo bolj upošteevane in imamo več ugleda med Amerikanci, če se lahko skazemo kot državljanke. V slučaju kake nesreče ali potrebe se veliko lažje dobi pomoč, če je žena državljanica. V tem slučaju lahko zahtevamo, v nasprotnem moramo prositi.

Potem pa volitve. Vsepovsod je delavski stan zadnji, le pri volitvah ima iste pravice kakor stan kapitalistov; takrat je glas siromaka ravno toliko vreden kot glas milijonarja. Razlika je seveda samo ta, da milijonar zna svoj glas sebi v prid obrniti, delavec pa ne. Kadar pridejo volitve, bi se moral sleherni delavec in njegova žena brigati za nje, ter se prepričati, kateri kandidat na listi je najboljši, kateri je že kaj storil delavskemu slo-

ju v korist, ali je kandidat značajan, ali je Slovenec oziroma inozemcem naklonjen. To bi moral storiti sleherni, ne pa glasovati kakor mu drugi diktirajo, ali pa celo kar doma ostati, češ, bodo že grez mene opravili. Le kadar se bo delavec naučil sam za sebe misliti, takrat mu bo posijala boljša doba; dokler bodo drugi mislili zanj in volili namesto njega, bo v kaši kot je sedaj.

Apeliram toraj na vse naše članice državljanke, da gredo volit vsakikrat kadar se jim prilika nudi. Poslužimo se tega privilegija, ki so nam ga izvojevale naše ameriške sestre, in nam je takorekoč na krožniku ponujen. Prepričajmo se, kateri kandidat je najbolj vreden našega glasu in za tistega volimo. V slučaju da kandidira kak Slovenec ali Hrvat, pa brezpogojno volimo zanj. Tu se ne gre toliko za osebo, kot za to, da zmaga narodnost; saj imamo mi itak vse premalo zastopstva, plačujemo pa davke tako kot druge narodnosti. Naj bo toraj jugoslovanski kandidat že tak ali tak, lahko ste prepričane, da bo za vas več storil kot najboljši tujec.

Letošnje leto bo leto predsedniških in drugih volitev; zato se bo treba že naprej pripraviti in se s raznimi kandidati seznaniti. Ker ima vsak okraj svoje volivno središče in ker so naše članice po vsej Ameriki raztresene, zato posameznih kandidatov ne bomo mogle skupno reševati, razen predsedniških. Slednji bodo članstvu pravočasno predloženi v presojo, to pa zato, da si bo članstvo samo lahko napravilo svojo sodbo in volilo po svojem najboljšem prepričanju.

AMERIŠKA DEMOKRACIJA.

V kateri državi živiš? — V Združenih Državah Ameriških.

Kedaj je bila Amerika odkrita? — Leta 1492.

Kdo je odkril Ameriko? — Krištof Kolumb, Italijan, ki je odjadral pod špansko zastavo.

Zakaj so Kolumbove ladije nosile špansko zastavo? — Zato, ker sta ga izmed vseh evropskih vladarjev edino španska vladarja Ferdinand in Izabela hotela oskrbeti s potrebnimi sredstvi za raziskovalno morsko vožnjo.

Kako je ta zemlja dobila ime Amerika? — Po imenu Amerigo Vespucci-ja, nekega Italijana, ki je jadral v novi svet kmalu potem ko ga je Kolumb odkril.

Kdo se je prvi naselil v Ameriki? — Ljudje iz Španske, Francije, Irske, Holandske in Švedske.

Zakaj so ti naseljenci prišli v Ameriko? — Iz mnogih vzrokov. Nekateri so prišli iskat zlata in dragih kamenov; nekateri zato, da bi imeli tukaj svobodo govora; nekateri, da bi imeli versko svobodo; drugi, da bi ušli strogim postavam svoje lastne domovine; zopet drugi, da bi tukaj uredili državo, kjer bi vladalo ljudstvo.

Katera evropska država je slednjič dobila nadvlado nad kolonijami ob Atlantskem oceanu? — Anglija je slednjič zavladovala nad trinajstimi ameriški kolonijami.

Zakaj je Anglija zgubila nadvlado nad kolonijami? — Radi krivičnih davkov, ki so leta 1775 povzročili upor naseljencev.

Katera važna listina je bila podpisana 4. julija 1776? — Deklaracija neodvisnosti, ki jo je spisal Thomas Jefferson, in so jo podpisali zastopniki vseh kolonij, ter tako razglasili vse kolonije za proste in neodvisne države.

Kateri veliki Amerikanci so pomagali Ameriki, da si je zagotovila neodvisnost? — Samuel A-

dams, Patrik Henry, John Hancock, Thomas Jefferson, Benjamin Franklin, Charles Carroll, John Adams in George Washington.

Kateri znameniti tujci so pomagali Ameriki v njenem boju za neodvisnost? — Lafayette iz Francije, Kosciusko in Pulaski iz Poljske, Baron Stueben iz Prusije, De Kalb iz Bavarske, Barry, Montgomery in drugi iz Irske.

Katerega leta je Anglija priznala prostost Amerike? — Leta 1783.

Kateri veliki dogodek je sledil pridobitvi neodvisnosti? — Ustava Združenih Držav je bila sklenjena leta 1789.

Kaj je ustava Združenih Držav? — Ustava Združenih Držav je pisana listina, ki daje smerice uradnikom, ki imajo v rokah moč uprave in narodne vlade. To je temeljni zakon, po katerem se vlada država.

Na katerem osnovnem načelu sloni ustava? — Na načelu, da so gotove pravice, katere ima vsak človek, in katerih mu nobena oblast na zemlji ne sme kratiti.

Kateri skupini mož nalaga ustava dolžnost, da ohranja in razlaga postav? — Najvišjemu sodišču Združenih Držav.

Kakšen vpliv je imela ustava na trinajst držav? — Ustava je trinajst držav zvezala skupaj v en narod, ki so današnje Združene Države Ameriške.

Kakšen vpliv je imela neodvisnost Amerike na druge države? — Vspeh Amerike je vzbudil pri evropskih narodih željo po svobodi. Veliko republik je bilo od tedaj ustanovljenih in oblasti vladarjev so se zmanjšale.

Kakšno obliko vlade je upostavila ustava? — Reprezentativno demokracijo, to je vlado, kjer vlada ljudstvo potom svojih zastopnikov, ki si jih samo izbere. (Se bo nadaljevalo.)

Kako skrbeti za bolnike.

Z DRAVJE v rodbini je velik del premoženja; bolezen pomeni tudi v narodno gospodarskem oziru občutno izgubo, ker povzroča stroške in jemlje delavne moči, članom družine pa kali srečo. Vsako javno zdravstveno delo naj bi imelo svoj začetek v družini, in zato je pouk o zdravstvu gospodinjam in materam nujno potreben. Vedeti bi morale vsaj v glavnih potezah, kako se je mogoče obvarovati marsikaterih nevarnih bolezni, kako bolnikom streči in o priliki neugod za prvo silo pomagati. Zavedati bi se morale, kolikega pomena in važnosti je za ohranitev zdravja redna in tečna, a preprosta hrana, snažno in zračno stanovanje, primerna obleka in zadosten počitek. Nasprotno pa, kako škodljive so marsikateri razvade, pretiravanje in nezmerljivost v uživanju jedi in pijače. Otrese-

jo naj se predsodkov, katerih je zlasti v zdravstvenih ozirih še vse polno med nami, n. pr. nekateri ljudje še sedaj ne morejo verjeti v nalezljivost kužnih bolezni, češ, da ostane marsikateri človek zdrav v kljub vsej priložnosti okuženja. To dejstvo je sicer istinito, ali ne dokazuje pa drugega, nego da ima telo nekaterih ljudi prirojene lastnosti, ki ne pustijo bakterijam, da bi se mogle v njem uspešno razvijati. To sredstvo pa je samo naravno varstvo, s katerim so obvarovani le nekateri ljudje.

Poleg raznovrstnih infekcijskih (nalezljivih) bolezni so zelo razširjene še nekatere druge zelo opasne bolezni, kojih povzročitelji so do sedaj še neznani. To so razne otekline in izrastki, med katere prištevamo tudi raka. Zato naj se tudi na

Louise Stariha.

tem mestu ne prezre varnostni opomin, da ni nikdar s čakanjem zanemarjati kakih oteklin ali obojavljajočih se prištev, ki se počasi razvijajo, naposled pa lahko s smrtjo končajo. Zato naj bo vedno pravočasno vprašan zdravnik za svet.

Tako vidimo, da je vrsta nezgod, ki nam strežejo po zdravju in življenju, dolga; najneznatnejše orodje postane lahko smrtno nevarno. Toda do gotove meje se nezgod lahko obvarujemo, in sicer s potrebno previdnostjo in pazljivostjo. Gospodinjам je torej odločena velika naloga v boju za preprečevanje raznih nalezljivih bolezni. Za pouk dovzetna, izobražena in požrtvovalna žena bo v krogu svoje družine lahko mnogo storila tudi za omejitev marsikaterih bolezni.

Bolniška strežnica, bodisi ona po poklicu, ali domača gospodinja, bodi desna roka zdravnikova. Vse njegove odredbe naj točno izvršuje; kajti od nje je v prvi vrsti zahtevati zaupanje v zdravniško pomoč. Zaupanje v zdravnika pa bo tem večje in lažje, čim bolj se bo mogla strežnica dejansko vglobiti v resni položaj bolezni. Zlasti pri infekcijskih boleznih se bodo pokazali lepi vspehi, ako se bo strežnica zavedala bistva okuženja, ter strogo izvrševala zdravnikove predpise in jih ne smatrala za nepotrebno sitnost.

V odsotnosti zdravnika ima strežnica dolžnost bolnika mirno in neprisiljeno opazovati, ter

vse kar na bolniku posebnega opazi, zdravniku sporočiti. Dobro je tudi, če razume meriti telesno temperaturo (toploto) in šteti udarce žile. K lastnostim dobre strežnice spada pred vsem hladnokrvnost v vseh ozirih; ako se bolezen še tako na slabo obrne, ne sme bolniku kazati strahu, žalosti ali obupa. Biti mora bolniku ne samo strežnica, ampak tudi tolažnica.

Nadalje je potrebna tudi telesna sposobnost; slabe, bolehe osebe naj se preskrbe s kako drugo pripravno pomočnico, ker bi sicer vsled navora, ki mu niso kos, same lahko obolele, in v hiši bi imeli dva bolnika mesto enega. Naposled mora strežnica imeti tudi mnogo potrpežljivosti in se znati zatajevati. Bolniku, ki je nadležen, siten ali celo osoren proti njej, ne sme zameriti, pač pa je upravičena izlepa, a odločno zahtevati, da ne nasprotuje predpisanim odredbam. Posebno pozornost je obrabčati na bolnike, ki se jim je omračil um; ne smemo jih puščati same, niti naj ne bo v obližju kako nevarno orodje. Vedeti je treba, da se tudi duševno zdravim pri hudi vročici zmede, in si lahko store kaj želega. V razgovoru nikoli ne omenjaj ničesar, kar bi bil bolnika žalostilo, ali mu jemalo pogum. Težko je sicer v britkih trenutkih bližajoče se smrti premagati se, toda le v zatajevanju se pokaže moč ljubezni in junaški pogum prave bolniške strežnice.

ŽENSKI SVET.

(Nadaljevanje 41. strani.)

kedaj poprej; več ženskih kot moških; po državnih ječah so našli 990 mladih fantov in deklet, ki so tam zaradi lomenja prohibicijskega zakona. Stroški za vzdrževanje državnih jetnišnic so se pomnožili za 169 procentov v teku devetih let. Na leto gre nad \$40,000,000 za vsiljevanje suhih zakonov. Federalna vlada izgubi letno \$882,000,000 pri davkih, in posamezne države letno približno \$100,000,000.

Najhujše pri tem je pripoznanje, da je ameriški narod tako slaboten, da ne more biti drugače vladan kot potom biča, katerega pletejo fanatiki v zvezi s politikarji in kontrobarji. Narod brez proste volje mora propasti prej ali slej.

Dobro je, da si vsak volilec vtisne v spomin vsa ta dejstva. Številke in dejstva govore vse bolj prepričevalno kakor pa vsi oni politiki, ki imenujejo prohibicijo "a noble" experiment. Navada je povsodi, da eksperimentirajo na podganah, zajcih in psih. Dosti več ne more misliti o človeku oni politik, ki ga izlorablja v ta namen, da z njim napravi eksperimente.

"MOTHER INDIA" SE PREBUJA.

Ni je knjige, ki bi bila vzbudila toliko zanimanja zadnja leta po svetu, kot "Mother India", delo ameriške pisateljice Miss Katherine Mayo. Prva izdaja je izšla l. 1927. Do sedaj je bila ponatisnjena že tridesetkrat. Nekateri so se

zgražali nad delom, drugi so hvalili pogum pisateljice, tretji so majali z glavo in skušali zagovarjati angleško vlado in indijske voditelje; brali so jo pa povsodi, in s tem je knjiga dosegla svoj namen.

Indijsko cesarstvo meri po obsegu 1,425,700 kvadratnih milj in šteje nad 350,000,000 prebivalcev. Razdeljeno je na več držav, katerih vsaka je v rokah rodne prince. Kakih 60,000,000 prebivalcev je mohamedanske vere, drugi so bramanci, razdeljeni v različne kaste, katerih ena ne sme imeti nobenega opravka z drugo. Kristjanov je primerno zelo malo. Ljudstvo dela, moli, umira in se pobija med seboj. Kakih 150,000 Angležev ščuva narod med seboj, varuje rodne prince, jim prodaja svoje blago, in jih vlada z ognjem in mečem.

Miss Mayo te vodi potem svoje knjige iz kraja v kraj; pokaže slike družinskega življenja, navaja statistike, državne in verske zakone. Kot poročevalka navaja suha dejstva in številke. Brez vsakih opominjav in brez nasvetov je njena knjiga. Ko si pa knjigo prebral, imaš pred seboj sliko paganskega, sebičnega naroda: tako oslabelega duševno in telesno, da si sam ne more pomagati na noge. Nehote prideš do zaključka, da je vzrok propalosti naroda materinski zakon. Po bramanskih naukah je ženska bitje nižje vrste, ustvarjena edino zato, da sužnji moškemu skozi celo življenje. Zanj ni nobenega drugega božanstva kot mož. Z osmim letom ali pa še poprej je prišla po posredovanju staršev v

roke možu, ki sme z njo razpolagati po svoji volji. Desetletne matere so vsakdanja slika. Oseba, ki hitro oživi, še hitreje zveni, se postaga, in umre v mladih letih; to je indijska žena in mati. Kakšni morajo biti otroci, katerim da življenje taka mati, ki sama nima življenja, lahko vsakdo sam sklepa. Pagansko naziranje in disciplina, popačena zverinska narava, predsodki, nevednost, v Indiji v ta namen, da ustvari ženski zanikarnost in lenoba — vse je zvezano pekel že tukaj na zemlji in z žensko uniči indijski rod.

Indijski voditelji so se zgražali nad popisi v knjigi. Mahatma Ghandi jo je imenoval zaničljivo "poročilo nadzornika gnojnih jam". Eno leto potem ko je bila izdana knjiga, se je osnoval narodni odbor, ki naj preišče, koliko je resnice na trditvah pisateljice. Posledica je bila, da je prišla zadeva končno v parlament, ki je v mesecu septembru l. 1929 potom Sarda zakona določil dobo 16 let za polnoletnost pri otrocih ženskega spola.

Poročila zadnjih mesecev naznanjajo, da se je ženska sama začela zavedati svojega obupnega položaja. Povsodi jo vidimo organizirano, in v prvih vrstah med onimi, ki se skušajo otresti angleškega jarma. Ječe po vseh večjih mestih so prenapolnjene z voditeljicami žensk. Ne bojujejo se za svoje ženske pravice kot na primer feministinje drugih delov sveta, temveč stoje ramo ob ramo pri svojih možih in zahtevajo neodvisnost matere Indije.

URADNA ROČILA

Pismo duh. nadzornika.

Velikonočna doba se začne letos s prvo nedeljo v postu, dne 14. februarja, in se zaključi z nedeljo Presvete Trojice, dne 22. maja 1932.

“Resnično resnično vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. — Kdor je moje telo in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.” Dobesedno so navedene te besede kakor jih je spregovoril Jezus Kristus v shodnici v Kafrnaumu, dan potem ko je bil natisil 5000 mož v puščavi ob Tiberijskem jezeru, s peterinimi ječmenovimi hlebi in dvema ribama. Obljuba je to, obljuba dana s prisego. Spregovoril je Bog, ki ne more goljufati in ne goljufan biti. Uvodne besede obljube, potom katere je zagotovil ustanoviti zakrament Presv. Rešnjega Telesa, se glase: “Ne delajte za jed, ki mine, temveč za jed, ki ostane za večno življenje, in ki jo vam bo dal Sin človekov; njega je namreč z znamenji spričal Oče, Bog.”

Kdo more boljše zapopasti besede o življenju kot ravno ženska, ki je poklicana v prvi vrsti zato, da življenje prinese na svet in ga ohranja sebi in drugim? Vsaka katoliška žena mora vedeti, da skrivnost in moč življenja za posameznika in za družbo je skrita v zakramentu Presv. Rešnjega Telesa. Koliko več sreče in zadovoljnosti bi bilo po naših domovih, če bi naše ženske in matere večkrat upoštevale te obljube večne Resnice in bolj pogosto pristopale k obhajilni mizi!

Tretja cerkvena zapoved: Vsaj enkrat na leto, to je ob velikonočnem času prejmi Presv. Telo! bi imela veljati samo za tiste ljudi, ki zanemarijajo sv. zakramente skozi celo leto in se poleg tega hočejo smatrati za katoličane. Cerkevni zakon je jasen in pove očitno, da oni ki ne prejmejo sv. obhajila celo leto in zanemarijo svojo dolžnost tudi ob velikonočnem času, sploh — niso katoličani. “Kdor pa cerkve ne posluša, naj ti bo kot pagan in očitni grešnik!” . . .

Da ne bo kakšne nepotrebne zmešnjave ali pa nesporazumljenja, se pogovorite takoj sedaj v začetku posta z vašim č. g. župnikom, ki je duhovni vodja vaše podružnice, določite pri prvi redni seji

Pismo gl. predsednice.

Kampanja se je zopet pričela! — Vem, da bo vsaka vzdihnila. . . ko bi bili le časi boljši! Vzdih je upravičen. Vendar nismo lansko leto imeli nobenih sijajnih časov, pa nam je kampanja prinesla nad 700 novih članic. Zato upam, da bo letošnja kampanja ravno tako uspešna, če ne še bolj. Lansko leto nas je bilo samo tri tisoč agitatoric, letos imamo pa nad štiri tisoč delavk, zato pričakujem,

podružnice dan in uro, kedaj bo članstvo pristopilo skupno k sv. obhajilu in opravilo svojo velikonočno dolžnost.

* * *

Skrajni čas je, da se spregovori resna beseda. Upam, da še ni prepozno.

Časi so hudi. Delavec zdihuje, uradnik jamra, trgovec obupuje. Vsakdo čuti težo dneva vsak dan bolj. Ker spada večina našega naroda v delavski razred, vemo vsi dobro, kje in kako žuli čelvelj delavca; na druge pa pozabimo kaj radi v takih dneh.

Vse tujezemske časopisje, katerega ne drži po koncu kaka organizacija, je zapisano smrti, če se razmere kmalu ne spremenijo. Naročnina ne prihaja redno kakor prej. Odkar je padla slana na trgovca, so izginili oglasi iz časopisov. Oglasi so bili pogoj življenja vsem tujezemskim časopisom. Naš stari znanec in prijatelj, edini slovenski katoliški dnevnik Amerikanski Slovenec, je spregovoril že večkrat v jasnih besedah, da mu grozi ista usoda. Skozi 40 let je zagovarjal naše interese, nam stal na strani pri vseh naših podjetjih, in njegove kolone so nam bile vedno odprte. Ali bomo mi danes pozabili vse te usluge? Kedor tako malo upošteva svoje prijatelje, jih ni vreden!

Slovenska Ženska Zveza ni imela ob svojem začetku nobenega boljšega prijatelja in zaveznika kot je bil Amerikanski Slovenec. Zastonj bi bili glasovi naših podvzetnih žensk ustanoviteljic, da ni zbral naš katoliški dnevnik teh šibkih glasov, jih ponesel iz nasebine v nasebino in bodril slovensko ženo k združenju, delavnosti in samopomoči. Danes so še vedno kolone odprte in na razpolago našim podružnicam, ki rabijo Amerikanskega Slovenca kot nekako poluradno glasilo SZZ. pri vseh svojih prireditvah.

Prepričan sem, da bo vsaka zavedna članica upoštevala navedena dejstva in spregovorila pravo besedo ob pravem času, da se ohrani pri življenju katoliški dnevnik.

Da ste mi zdrave!

Rev. Anton Schiffrer.

da bo koncem kampanje naše Zvezica štela pet tisoč članic, in prav nič se ne motim, da jih bo.

Glavni odbor je razpisal precej vabljuje nagrade za pridne članice. Vem, da ne bo nobena šla na delo ravno radi nagrad, ampak če ne bo delala iz gorečnosti in ljubezni do organizacije, tudi radi nagrad ne bo. Da je pa več kompeticije, zato je dobro da so nagrade odmerjene, da se vsaj

da nekaj priznanja in odškodnine onim, ki trošijo svoj čas in denar za agitacijo. Glavna tajnica je tudi obljubila, da bo že od začetka kampanje vsak mesec priobčevala imena prvih petih najpridnejših delavk, da vidimo, katere najbolj delajo, in kje so najbolj pridne članice. Ali boš med tistimi tudi TI?

Agitacija za Zvezo ne bo težka. Asesment je tako malenkosten, koristi pa tako velike. Za denar, s katerim kje drugje ne pokrijete niti upravnih stroškov, pri Zvezi prejmejo vaši sorodniki ob vaši smrti 50 ali 100 dolarjev, ter poleg tega prejmete še vsak mesec list, ki je pisan edino za vas in samo za vas. Le vprašajte se, kje dobite toliko za en samcat kvoder. Zato bo vsaka razsodna žena in dekle, ki hoče sama sebi dobro, morala sprevideti, da je v njeno lastno korist, da takoj pristopi k Zvezi. O drugih dobrih lastnostih Zveze ne bom govorila jaz, ampak bom citirala lepe besede sestre Apolonije Kie iz njenega kon-testnega članka, št. 25: "Če hočemo iti z duhom časa naprej, če se hočemo meriti z drugimi Amerikankami, če hočemo, da se vedno bolj izobrazujemo v vsem kar žena mora danes vedeti, če nam je pri srcu jezik naših očetov in vera naših mamic, tedaj za nas ni druge poti, kakor organizacija kot jo imamo, Slovenska Ženska Zveza. Dopovejmo

to drugim rojakinjam in potrojimo naše vrste, ker kolikor večja bo naša moč, toliko več bomo lahko dobrega storile!"

Te besede si naj vzamejo vse agitatorice za svoje geslo, in prepričana sem, da bomo koncem junija pisali Zvezino članstvo s številko pet tisoč.

Vsem podružnicam, ki "cikajo" na zlato Zvezino knjigo, ter vsem agitatoricam, ki bi rade imele zlate cekine, pa kličem: Ne čakajte do zadnjega! Pojdite na delo takoj, da vas v zadnjem trenutku ne preseneči kaka nova podružnica, kot se je to zgodilo zadnjo kampanjo, in je bilo povsod več ali manj razočaranja. Zavarujte se toraj pred ponovnim presenečenjem takoj v začetku kampanje. Ako imate celo grmado novega članstva, se Vam kakega presenečenja v zadnjem hipu ni bati, če boste pa vse čakale na zadnji mesec, se pa zopet lahko zgodi, da vas prekosi kedo tak, na katerega še mislite niste.

Končno želim vsem podružnicam, kakor tudi posameznim članicam, kar največ uspeha v kampanji. Ako v tej kampanji dosežemo ali celo prekosimo število novih članic zadnje kampanje, potem bom prepričana, da za žensko aktivnost ni nobene meje. Toraj zavijajmo rokave in na delo!

Z najlepšimi sesterskimi pozdravi

Marie Prislund.

KAMPANJA MESECA JANUARJA.

Podr.	Ime nove članice:	Ime agitatorice:	Podr.	Ime nove članice:	Ime agitatorice:
3	Frances Verbich	Josefa Meglen		Helen Oles	Anna Klun
5	Rose Glazar	Josipina Barbaric		Lena Skerlong	" "
12	Josephine M. Jaklic	Mrs. Jaklic		Josephine Seles	Mary Smerdel
	Mary Remitz	Mrs. Levar		Mary Skerlong	" "
	Mary Gornik	Mrs. Mozer	27	Anna Anzlover	Ursula Pierce
13	Rose Sukle	Mrs. Mary Furr	30	Mary Butscher	Mrs. Jerry Verbic
	Mary Bohinz	Barbara Kramer		Tona Mary Saye	" " "
	Katherine Plut	Mary Ogolin	32	Mary Bucar	Frances Zajc
	Anna Gersich	Mary Stariha	36	Mary Juzna	Annie Purkat
	Marie A. Spolyar	Mary Slanec	37	Mary Benko	Katherine Mallerich
14	Jennie Hrvatin (spr. v dec.)	Jennie Poklar	38	Anna Latkovich	Johanna Dolinar
	Rose Maurich	Jennie Hrvatin		Martha Marinkovich	" "
	Rose Zalar	Mary Pirc		Elisabeth Miskevich	" "
	Jennie Blatnik	Mary Pirc		Angela Ognanovich	" "
18	Mamie Hoffer	Jennie Sodja		Mary Separovich	" "
	Hedwig Jerancic	" "		Mary Cvar	Annie Trdan
	Sylvia Jerancic	" "		Mary Dragisich	" "
	Barbara Yurkas	" "		Anna Gradisher	" "
20	Mary Evetz	Anna Mlakar		Emma Grahek	" "
	Margaret Jurjevcic	Agnes Skedel		Antonia Gornick	" "
	Anna Bosnak	Agnes Stuckel		Frances Stonich	" "
	Mary Panian	Anna Simunovich	41	Mary Anzele	Frances Turek
23	Sylvia Zgainer	Mrs. Chepelnik		Mary Okicki	" "
	Annie Majerle	Frances Majerle	45	Frances Maras	Mary Sersly
	Angela Novak	Mary Perushek	47	Ella Huth	Caroline Mausar
	Kath. Peshel, Miss	Kath. Peshel, Sr.		Mary Perko	" "
	Annie Bachar	Ursula Prijatelj		Antonia Rosman	" "
	Mary Deyak	Margaret Segar		Mary Turk	" "
	Agnes Gelin	Mrs. Skala		Agnes Zagar	Helen Tomazic
	Ana Majerle	Magda Slogar		Louise Pylick	Al. Zidanic, R. Ave.
	Johanna Markun	Mary Zbashnik	49	Anna Blatnik	Jennie Intihar
24	Barbi Hrovat	Alojzija Kerne	51	Frances Zakely	Mary Galushek
25	Margaret Jakopic	Iulija Bokar		Lucille Galushek	" "
	Mary Sporar	Mary Kikel		Mildred Miser	" "
	Anna Urbas	Marv Milavec		Antonia Obreza	" "
	Mary Sumrada	Mary Otonicar		Dorothy Zakely	" "
26	Mary Smrekar	Josephine Jergel		Mary Bursnik	Josephine Nels

Pismo gl. tajnice in urednice.

Kampanja. — Ljubljene sestre, same ste krive, če ste me takoj prvo leto mojega uradnega poslovanja razvadile. Lansko leto januarja je pristopilo menda 12 novih članic, pa sem bila tako vesela, da bi bila kar skakala, potem so me pa nekatere podružnice in posamezne delavke, katerih slike ste videle v jubilejni številki Zarje, dokraja spridile: začele so pošiljati debela pisma in težke zavoje novih prošelj mesec za mesecem; tudi potem, ko je nehala kampanja, je prihajalo še vedno od 45 do 75 novih prošelj na mesec. Čast vam, toda vedite, osebno ste me skazile; če pride sedaj v novi kampanji manj kakor po par sto novih imen na mesec, se mi že zdi, da nekaj ni prav in da vse spi. Ko gledam naprej proti koncu kampanje, in mislim, da bo treba tedaj članicam razposlati le 5000 številki Zarje vsak mesec, se mi hoče zehati. Najraje bi vrgla svoje tajniško delo v kot in sama hodila od hiše do hiše, od naselbine do naselbine, za novimi članicami. Res Zveza hitro raste, kljub slabim časom, pa se mi vendar zdi, da gremo le po polzevo naprej. Res sem že sedaj največkrat pozna z izkaznicami in korespondenco, — pa to bomo že kako uredili. Res imamo 51 društev, toda ta so le po nekaterih naselbinah, včasih cela kopica le v isti naselbini, — kje so pa vsi drugi kraji, kjer živijo Slovenci v večji skupini?! Ali tam ni žensk? Ali so tam take razmere, da Slovenska Ženska Zveza ne more nič storiti zanje, niti one za Zvezo? Kako so nekatere druge slovenske organizacije prišle do številke 400 ali 600 svojih društev? Ali je samo okrog 5000 zavednih slovenskih žensk v Ameriki v starosti med 15. in 55 letom? Koliko imamo do sedaj mladine v Zvezi? Če ne bo šla k nam, je bodo pa drugi peljali drugam, in bo največkrat izgubljena za naš narod. Ustanoviteljice naše organizacije so modro uravnale prispevke članic tako, da je vsaki ameriški Slovenki mogoče pristopiti, ne da bi se to kaj poznalo pri njenih izdatkih, če živi v še tako skromnih razmerah. V največ krajih, kjer že imamo podružnice, je polje samo na pol izčrpano, ali pa niti toliko ne. Udariti jo bo treba po novih potih, navaden potek kampanje za nas ne bo zadovoljiv več. Če pridobimo tisoč novih letos, se nam bo zdelo kakor mačje solze, ker smo takega prirastka že vajene vsako leto doslej. Kaj pa, ko bi se zavzele in dosegle v letošnji kampanji par tisoč novih?

Vsaka podružnica naj sama zase vpripori kampanjo v velikem obsegu. Oglase SZZ. v okna po vseh naselbinah, vsaka podružnica naj ne zamudi niti ene priložnosti, bodisi v privatni agitaciji, bodisi v javnih nastopih in prireditvah, predavanjih, in dopisovanju v vse naše liste, da bo letos vsaka Slovenka v Ameriki opozorjena na svojo organizacijo in bo pristopila. Vsaka podružnica naj zase najde pota, kako pridobiti zlasti tu rojeno mladino, katero po največ krajih starejši kar puščajo v nemar, kar je izmed vseh zmot najbolj usodna zmot. Kjer vam je količkar mogoče, dajte svojim najprirednejšim delavkam še posebne nagrade iz blagajne svoje podružnice. Katere sestre imate kakoršni koli stik z drugimi naselbinami, kjer še ni naših podružnic, storite svoje dokler je še čas. Prepuščene smo pač same sebi, in kar bomo napravile, to bomo pa imele. Živimo v dobi, ko starejši rod hitro izumira, mlajši se pa še bolj hitro porazgublja med ostalimi Amerikanci, in bo vsako naslednje leto dvakrat težje pridobiti Zvezi novega članstva. Pred petimi leti je bilo še mogoče začeti nekaj, kar bi se danes ne moglo več, danes je še mogoče storiti nekaj, kar se čez pet let ne bo dalo več. Ne odlašajmo toraj! Naj nam bo lanska kampanja šola za petkrat tako uspešno letošnjo kampanjo. Na ramenih zavednih in marljivih članic SZZ. leži ne samo nadaljni obstoj Zveze, temveč še mnogo več, kar vam priča izjava enega najbolj marljivih in najbolj izkušenih narodnih delavcev in voditeljev, Mr. Antona Grdina, v tej številki Zarje.

Suspendiranje pri SZZ. — Kjer znašajo celoletni prispevki toliko, kakor mesečni prispevki pri drugih organizacijah, je po mojem mnenju otročje, in nima nobenega drugega pomena, kakor učiti članice nemarnosti, tajnicam in gl. tajnici pa nalogati izredno pisanje in delo, ki je v našem slučaju popolnoma bedasto in nepotrebno, obenem pa nalogati Zve-

zi še posebne stroške. Prava članica ni bila in ne bo nikoli suspendirana pri SZZ., kjer z enim dolarjem lahko plača za štiri mesece naprej. Se res lahko zgodi, da v sedanjih slabih časih kateri članici primanjkuje tu in tam najnujnejšega, vendar tudi v teh slučajih vsaka ve, da ji bodo sestre pomagale, samo da se zgloasi na seji ali vsaj pri svoji tajnici in pove; to ni sramotno.

Dolžnost gl. odbora je, da lokalnim odborom po svoji najboljši moči pomaga, da članstvo redno prihaja na seje. Pri Zvezi niso, oziroma ne bi smele biti, seje samo zato, da se poberejo tisti kvodri, temveč v prvi vrsti v izobrazbo, kakor tudi v razvedrilo članicam. Tako pojmuje seje gl. odbor, tako jih pojmuje velika večina podružnic. Članica, ki celo leto ne pride na sejo, razen če res ne more radi bolezni, oddaljenosti ali dela, ni najboljše članica, četudi ima vedno vse plačano za naprej. Največkrat pa tiste, ki ne hodijo na seje, sploh nimajo plačano za naprej, in jih zalaga podružnica, morda mesece, morda cela leta. Na ta način bi vse slonelo samo na ramah par agilnih članic, ki se naj trudijo in izrabijo do kosti, da bo podružnična blagajna vedno polna, druge bi pa samo ob strani stale in uživale sad tega truda. To gotovo ne gre. Vsaka naj stori vsaj svoj del, četudi je vedno bilo in vedno bo, da nekatere storijo veliko več kakor druge.

Da naj bodo imena suspendiranih članic objavljena v Zarji, je bilo priporočano gl. odboru od lokalnih odborov, ki so se že leta in leta trudile za svoje podružnice in celo Zvezo. Odbor je pristal na ta nasvet, da članstvo vidi, da je zadeva suspendacije pri SZZ. v resnici sramotna, in je ne more niti z eno besedo zagovarjati. Priti mora do tega, da takrat, ko bo treba dati tiskat nova mesečna poročila, sploh ne bo notri nikakega govora več o suspendiranih en mesec, dva meseca, in nazaj sprejetih. Vse to je pri nas odveč, ker je assessment tako malenkosten, pa tudi zato, ker je naša organizacija izobraževalna organizacija, ženska organizacija, ženske, posebno Slovenke, so pa že po naravi vestne, redne in točne; vsaka izmed nas se mora vsaj truditi, da bo. Stik med lokalnimi tajnicami in vsako posamezno članico njihovih podružnic mora biti večji kakor do sedaj, zanimanje vsake posamezne članice za seje in prireditve svoje podružnice mora biti še večje kakor do sedaj. To je edino, kar je hotel gl. odbor doseči z omenjeno odredbo. Za svojo osebo sem tudi prepričana, da ne bo nikoli prišlo do tega, da bi bilo v Zarji objavljeno ime ene same suspendirane članice, ker se nam bo prej ali slej vsem zdelo smešno, ko se bomo spominjale, da je bilo pri SZZ. enkrat tako, da je zaradi enega kvodra tajnica poročala na gl. urad gotovo ime, potem pa čez par mesecev zopet poročala, da je dotična članica tisti kvoder slovesno prinesla in je vse O. K., ali pa, da je še vedno ni naokrog s tistim kvodrom in naj se zbrise. Ne bodimo otročje! Tajnice si mnogokrat niso mogle drugače pomagati, posamezne članice pa vedo, da so za ravno isto ceno lahko vzgledne in redne, kakor neredne. Od članic samih je odvisno, da bo omenjena odredba gl. odbora ali oster nož, ali pa le strah, ki je na zunaj votel, sredi ga pa nič ni.

Dopisi. — Za marčevo Zarjo jih je prišlo izredno veliko. Tukaj so objavljeni samo tisti, ki sem jih prejela pred 15. feb., ostali pa so ali bodo prišli na dan v Am. Sl. — Tudi tukaj velja: Kdor prej pride, prej melje. Vsi bi bili lahko objavljeni v tej številki Zarje, četudi malo okrajšani, ko bi bili odposlani prej. Ker je februar kratek, se je še bolj mudilo kakor navadno. Izjemoma se včasih naključno, da se da kaj zapoznelega priobčiti, pa na to se naj nikar nihče ne zanaša. Navedena imena oz. primke je včasih težko razbrati ali pravilno uganiti, zato s posebno skrbjo zapišite imena v dopisih. Sicer pa lahko rečem, da še nikdar nisem prejela toliko lično in pregledno spisanih dopisov, kakor to pot. Hvala obzirnim dopisovalkam!

Dodatek in poprava k uradnim poročilom v feb. Zarji:

— County of Genesee bond se izteče leta 1939.

— Jennie Ozanich (Kontestni članki) je članica podr. 11, ne 23.

Josephine Račić.

FINANČNO POROČILO SŽZ. ZA MESEC JANUAR 1932.

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Doklada	Razno	Zarja	Skupaj	Št. članic
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 17.85	—	—	—	\$11.90	\$29.75	118
2.	Chicago, Ill.	8.85	—	—	—	5.90	14.75	57
3.	Pueblo, Colo.	18.90	.75	—	—	12.60	32.25	126
4.	Oregon City, Ore.	4.35	—	—	—	2.90	7.25	29
5.	Indianapolis, Ind.	6.15	.75	—	1.00	4.10	12.00	41
6.	Barberton, Ohio	11.10	—	—	—	7.40	18.50	74
7.	Forest City, Pa.	8.70	—	—	—	5.80	14.50	58
8.	Steelton, Pa.	7.95	—	—	—	5.30	13.25	52
9.	Detroit, Mich.	7.95	—	—	—	5.30	13.25	53
10.	Cleveland, Ohio	64.20	—	—	.75	42.80	107.75	425
11.	Eveleth, Minn.	11.55	—	—	—	7.70	19.25	74
12.	Milwaukee, Wis.	23.40	2.25	—	—	15.60	41.25	156
13.	San Francisco, Calif.	11.70	3.75	—	—	7.80	23.25	78
14.	Nottingham, Ohio	35.70	2.25	3.75	.50	23.80	66.00	237
15.	Newburgh, Ohio	14.25	—	—	.75	9.50	24.50	94
16.	So. Chicago, Ill.	7.95	—	—	—	5.30	13.25	56
17.	West Allis, Wis.	5.85	—	—	—	3.90	9.75	39
18.	Cleveland, Ohio	7.50	3.00	—	—	5.00	15.50	50
19.	Eveleth, Minn.	33.40	—	—	1.30	23.60	60.30	236
20.	Joliet, Ill.	34.20	3.00	3.00	6.74	22.80	69.74	228
21.	Cleveland, Ohio	8.40	—	—	—	5.60	14.00	56
22.	Bradley, Ill.	3.00	—	—	—	2.00	5.00	20
23.	Ely, Minn.	16.95	6.75	—	—	11.30	35.00	103
24.	La Salle, Ill.	6.90	.75	—	—	4.60	12.25	46
25.	Cleveland, Ohio	76.35	3.00	—	—	50.90	130.25	508
26.	Pittsburgh, Pa.	18.00	3.75	1.75	—	12.00	35.50	120
27.	North Braddock, Pa.	7.50	.75	—	—	5.00	13.25	50
28.	Calumet, Mich.	11.40	—	—	—	7.60	19.00	76
29.	Broundale, Pa.	2.85	—	—	—	1.90	4.75	19
30.	Aurora, Ill.	2.55	1.20	—	—	1.70	5.75	17
31.	Gilbert, Minn.	9.75	—	—	.75	6.50	17.00	65
32.	Euclid, Ohio	12.60	.75	1.25	—	8.40	23.00	75
33.	New Duluth, Minn.	3.60	—	—	—	2.40	6.00	24
34.	Soudan, Minn.	3.45	—	—	—	2.30	5.75	23
35.	Aurora, Minn.	1.95	—	—	—	1.30	3.25	13
36.	McKinley, Minn.	6.90	.75	—	1.50	4.60	13.75	46
37.	Greaney, Minn.	3.00	.75	—	—	2.00	5.75	20
38.	Chisholm, Minn.	18.00	8.25	—	—	12.00	38.25	120
39.	Biwabik, Minn.	3.15	—	—	—	2.10	5.25	21
40.	Lorain, Ohio	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
41.	Cleveland, Ohio	24.75	1.50	—	80.96	16.50	123.71	165
42.	Maple Hgts., O.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
43.	Milwaukee, Wis.	8.55	—	—	—	5.70	14.25	57
44.	Valley, Wash.	1.05	—	—	—	.70	1.75	7
45.	Portland, Ore.	3.30	.75	—	—	2.20	6.25	22
46.	St. Louis, Mo.	3.60	—	—	—	2.40	6.00	24
47.	Garfield Hgts., O.	15.30	4.50	.50	4.00	10.20	34.50	99
48.	Buhl, Minn.	2.25	—	—	—	1.50	3.75	15
49.	Noble, Ohio	2.25	.75	—	—	1.50	4.50	15
50.	Cleveland, Ohio	6.90	—	—	—	4.60	11.50	46
51.	Kenmore, Ohio	2.70	4.50	—	.50	1.80	9.50	18
SKUPAJ		\$636.45	\$54.75	\$10.25	\$98.75	\$424.30	\$1,224.50	4,211

Naročnina Zarje za dve ne-članici..... 5.00
 Za oglase (razen zg. poročil) 272.44
 Obresti od C. of Phil. bonda..... 21.25

VSJ DOHODKI V JAN.\$1,523.19

STROŠKI:

Za umrlo Rose Spanc (št. 16)	\$ 100.00
Za umrlo Frances Vesel (št. 14)	100.00
Za umrlo Anna Golobič (št. 13)	100.00
Za umrlo Helen Benec (št. 26)	100.00
Tiskarna, januarska Zarja in imenik	232.32
Klišeji za risbe v Zarji 1932	26.35
Oglas S.Z.Z. v koledarju Ave Maria	10.00
Nagrade za izredno delo in kontestne članke, po odredbi gl. odbora	80.00
Znamke in uradne potrebnice	7.89
Uradna soba za januar	10.00
Deposit za poštino na P. O.	10.00
Posiljanje jan. Zarje (delo)	17.00
Vrnjeno od oglasov	53.32
Vožni in drugi predloženi stroški in dnevnice gl. odbornic	150.75
Plače za jan.: duh. nadz. \$10.00, gl. preds. \$25.00, gl. tajnica-urednica \$100.00	135.00

VSJ STROŠKI V JANUARJU\$1,132.63

Balanca 31. dec. 1931\$23,083.70
 Dohodki v januarju 1,523.19

Skupni dohodki 31. jan. 1932\$24,606.89
 Stroški v januarju 1932 1,132.63

PREOSTANEK V BLAGAJNI 31. JAN. 1932.....\$23,474.26

Josephine Račič, gl. tajnica.

Podružnica št. 1, Sheboygan, Wis. — Iz lokalnega angleškega lista navajam: The local branch of the Slovenian Ladies' Union held a monthly meeting Tuesday evening. The entertainment committee arranged a pleasing program, after which the business part of the meeting was concluded.

This being the anniversary month of the birth of the first United States president, a brief talk by Mrs. John Prislant was given on the life of George Washington and that colonial history in which he participated. Mrs. Carl Mohar told of her experiences when she migrated to this country. Mrs. Frank Skrener spoke of her recent visit in Europe. The program was most delightful. Similar programs will be arranged for every succeeding meeting throughout the year.

The entertainment committee consists of Mrs. John Prislant, Mrs. Carl Mohar, Mrs. Frank Modiz, Mrs. John Merwar, Mrs. J. Golobich and Mrs. Joseph Finst.

Ga' pilnejo v Sheboyganu, ali ne?

Urednica.

Št. 2, Chicago, Ill. — Na zadnji seji je bilo sprejetih nekaj novih. Boste videli, kaj še pride! Opozarjam na knjižice, ki jih dobite pri meni ali pa pri blagajničarki. Opozarjam tudi na veliko veselico, ki jo priredimo po veliki noči. Podrobnosti bodo objavljene v kratkem v Am. Slovencu, pa tudi v prihodnji Zarji. — **Ann Kenig.**

Št. 4, Oregon City, Ore. — Za leto 1932 je ostal ves stari odbor. Sprememba je edino ta, da se mesečne seje ne bodo vršile več pri soprosti Agnes Brezar, temveč pri soprosti Anastaziji Petrich, 1316 Washington St.

Dne 17. jan. smo proslavile petletnico obstanka naše podružnice. Ponosne smo, da se lahko prištevamo med prve, ker je le malo podružnic, ki se morejo do sedaj ponahati z jubilejem petletnice. Le tri so pred nami, pa še izmed teh je bila tretja isti dan sprejeta v gl. uradu kakor naša; razlika je bila le ta, da je mati in začetnica SZZ., Mrs. Prislant, drugo pismo prej odprla in prečitala, potem šele naše, obe pa je imela istočasno v rokah; Bog nam jo ohrani še mnogo let! V proslavo petletnice smo priredile plesno veselico 17. jan. Najle smo veliko dvorano, ki je bila napolnjena; obiskali so nas tudi naši sosedi iz Portlanda, in to kljub izredno slabemu vremenu. Naj se najprej zahvalim tem, posebej Mrs. M. Sersley, ki jih je povabila, in pa Mr. Sigora, ki nam je toliko pomagal pri prodaji številk. Bog plačaj! Enako prav lepa hvala našim domačim, posebej Mr. F. Starovaskin in Mr. Joe Zaniker in Mr. Joe Mestek, ki nam je vedno pomagal pri naših veseliceh že od začetka. Zahvaljujem se tudi Antonu Herbst, ki nam je vedno na razpolago in v pomoč s svojim avtom. Sedaj pa pridejo moje sestre na vrsto. Dragice, vsem se najlepše zahva-

lujem, ki ste kaj prispevale za naš jubilej. Malone vse ste vedele, da bo veselica, in da je bilo na seji sklenjeno, da mora vsaka članica priti na proslavo, če pa kratkoma ne more priti, pa naj kaj pošlje, bodisi v pecivu, ali kar more; če pa nič ne pošlje in tudi sama ne pride, pa mora plačati v prid podružnice v blagajno en dolar. To veste, da katera je prišla, je plačala vstopnino in še kaj prinesla za podzobe, torej je bila skoraj vsaka izmed teh več v pomoč blagajni kot za en dolar. Največje hvale vredna pa je sestra Uršula Novak iz Mollale; prinesla je živega purana, ki je vrgel blagajni 20 dolarjev; prinesla je tudi veliko potico, in nam še celi večer pomagala pri delu. Vsa čast takim članicam! Naj bodo za vzgled drugim. Tudi soprostri Mrs. Kokall, tudi iz Mollale, izrekamo iskreno zahvalo. Tudi ona je mnogo prispevala; prišlo jih je kar troje, pa kako daleč, 18 do 19 milj, ponoči v najhujšem dežju. Torej, prav lepa hvala vsem, ki ste prišli in tudi vsaka kaj prinesla, posebna hvala pa tistim, ki ste na omenjeni večer kaj pomagale pri delu. Hvala vsem udeležencem. Tiste članice, ki pa niso prišle, pa so namesto tega poslane za deset ali petnajst centov vrednosti v prid jubilejne proslave, naj si pa malo manj zahvale privoščijo.

V imenu podružnice se zahvalim tudi rojaku F. M., ki je daroval dva dolarja naši blagajni.

Iskrene pozdrave pošiljam celotnemu članstvu SZZ. po celi Uniji. — **Marija Plantan, predsednica.**

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Ponosne smo lahko, da sta tudi dve naših članic — kakor je naša podružnica majhna — napisali kontestne članke. — Na zadnji seji smo se lepo zabavale do pozne noči. Posetili so nas tudi naši igralci in predsednica hrvatskega društva Lokal in in njen soprog, Mr. Petrovič, je naše članice lepo pohvalil, ker tako lepega petja že dolgo ni bilo med nami. — Hvala naši dobri članici Ani Koren za prostor. Pri njej se počutimo kakor doma, in ona se nikdar ne naveliča nam streči in nas zabavati. — Prihodnja seja bo 6. marca ob treh popoldne; pridite vse, da se dogovorimo glede Materinskega dne. Privedite tudi svoje hčere seboj in dajte drugim lep vzgled; enkrat vam bodo hvaležne. Rada bi imela malo več dela, in vsaj najmanjšo nagrado bi rada dobila. Le pripravi se žene in dekleta; v vsako slovensko hišo bomo pos pomolile, če jih tudi no niem dobimo. Predsednica Marv. kaj ne, da bo tako?

Zvezda nam se prikazala, iz Chicago prisijala. Kar zavednih je žena, danes zvezdo vse pozna.

Pet let nam že jasno sijje, združenje napredek klije, brani vero očetovo, govorično materno.

Tajnica podr. št. 5.

Št. 6, Barberton, Ohio. — Na naši februarjski seji, katere se je udeležilo 23 članic, smo sklenile, da priredimo dne 14. maja kako lepo igrico s plesom, v korist dr. blagajne. O podrobnosti prireditve se bomo natančneje dogovorile še na prihodnji seji. Sklenile smo tudi, da se skupno udeležimo velikonočne spovedi in sicer v nedeljo 6. marca. Prav prijazno ste vabljeni vse. Pridite! da pokažemo tudi javno, da je vsaka članica SZZ. tudi zavedna katoličanka. Ker so ravno danes, na dan naše seje, naš g. župnik omenili v cerkvi, da je v naši naselbini veliko potrebnih družin, da nekaterim vsled dolgega brezdelja že lakota trka na vrata, da se bodo za take vsako nedeljo pobirali darovi pri sv. mašah, smo sklenile, da tudi iz naše dr. blagajne darujemo vsak mesec 1 dolar v ta namen. Dalje smo sklenile, da tudi našim članicam, pri katerih se nič ne dela in so tudi drugače brez sredstev, pomagamo plačevati dr. asessment iz dr. blagajne dokler bo mogoče.

Ne smemo pozabiti tudi, da je sedaj zopet kampanja za pridobitev novih članic. Obljubljene so lepe nagrade podružnicam, kakor tudi posameznim članicam. Pojdimo na delo vse! Potrudimo se! Kar se ne posreči eni, morda se bo drugi, saj je v kljub slabim časom še dokaj takih, katere ne bi prav nič pogrešale tiste male vsotice katero je treba žrtvovati, da ena lahko postane članica SZZ. **Frances Ošaben, tajnica.**

Št. 9, Detroit, Mich. — Vsem članicam naše podružnice se naznanja s tem, da bomo priredile veselico 3. aprila v dvorani na 116 Six Mile Road, v prid naše cerkve; to je na Belo nedeljo, točno ob 7 uri zvečer. Pristopnina bo 35c. Še vsako leto dozda, kadar je šlo v prid naše mile nam slovenske cerkve, drage sestre niste zaostale z vašimi možmi, prijatelji in znanci; vselej ste jih pripeljale v največjem številu, tako da je bila vedno udeležba obilna, naša podružnica pa ponosna. V letu 1932 je to naša prva prireditev v prid naše cerkve, zato pa želim, da bo naša podružnica ena trdnih korenin, ki je ne bo omajala vsaka sapica. Godba bo ena najboljših; niskala bo najnovejše komade; na razpolago bodo jedila in pijača kakoršno vsak kramar ne prodaja.

Dne 28. febr. bomo imele v naši navadni dvorani ob 4. uri popoldne "Card party" v korist naše podružnice. Ker je pa postala nedelja, bo se pa bolj tilo in mirno obvršavalo; bo nekaj prigrizka; nagrad bo več in dobrih; pristopnina bo 25c.

Opozarjam vas, da bomo imele skupno sv. spoved in sv. obhajilo 13. marca, to je drugo nedeljo v marcu, pri 8. sv. maši. Pokažimo, da smo odločne katoličanke!

Naše seje se bodo vršile odslej vsako prvo nedeljo v mesecu, ne več tretjo, kakor do zdaj. Prosim, da se prihodnje seje 6. marca udeležite v polnem številu; imamo veliko važnih stvari na roki. — **Theresa Caiser, tajnica.**

Št. 10, Cleveland, Ohio. — Naša podružnica je v dveh dneh izgubila dve članice. Dne 1. feb. je Bog poklical k sebi dobro in zvesto članico SZZ., Lucijo Urankar, ki zapušča soproga in šestero še nedorastlih otrok, — dne 2. feb., to je ravno na Marijin praznik Svečnico, je pa zaspala v Gospodu Mary Anžlin, za katero tudi žaluje njena družina, ker je ž njo izgubila skrbno soprogo in mater; spadala je k več katoliškim društvom. Ko sta ležali na mrtvaškem odru, smo članice skupno molile na domu obeh sv. rožni venec. Se prav lepo zahvalim vsem članicam, ki ste se v tako obilnem številu udeležile molitve, kakor tudi pogreba.

Opozorjam članice, da pridete na prihodnjo sejo dne 3. marca, ker bo važna. Tudi prosim, da redno plačujete asesment; zakladati ne morem za nobeno članico, ker nimam blagajne, če vas bom morala suspendirati, bodo pa vaša imena v Zarji označena. Zato prosim, redno plačajte asesment. Pobiram vsak 24. dan v mesecu v Slov. Domu na Holmes Ave., doma pa vsak dan, le od 3. do 6. ure sem odsotna; upoštevajte to.

Članice, naša podružnica je šla nazaj v članstvu, zato si v tej kampanji prizadevamo, da bomo nadomestile kar smo izgubile. Rojakinje, ki še niso članice, pa vabim, naj pristopijo. Le v združitvi in slogi je moč. — Louise Milavec, tajnica.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Za januar-sko številko nismo mogle nič prispevati, ker smo bile precej zaposlene; saj veste, da je bil kratek predpust. Priredile smo plesno veselico, ki je gmotno dobro uspela. Zahvaliti se imamo podružničnemu odboru in drugim marljivim članicam, ki ste kaj prinesle v kuhinjo ali pomagale pozno v noč; je bilo res lepo videti, kako so članice v slogi vršile svojo dolžnost. Hvala tudi vsem, ki so se udeležili.

Častitam sosestri, ki je napisala kontestni članek št. 33 in so ji sodniki priznali prvo nagrado. S 44 besedami je napravila najbolje. Pregledala sem vse članke, in našla tudi najdaljšega, ki vsebuje okrog 300 besed, se mi je tudi zdel vseskozi dober in jedrnat. Najlepše je seveda, če se zna oseba kratko izraziti in kar z enim udarcem zadeti žebelj na glavo; to je po navadi najtežje. Častitam tudi št. 9 in 12, in prav tako vsem ki so napisale angleške članke. Kadar bo Zveza zopet kaj takega začela, bi priporočala, da se postavi za sodnika tudi ona članica iz San Francisco, ki je priporočala, da vsi članki dobe nagrade, ker so bili vsi tako lepo spisani. Hvaležne moramo biti kontestnim sodnikom za čas in trud, ki so ga imeli s tem pregledovanjem, saj si same lahko predstavljamo, kako težko delo je bilo v tem slučaju izbrati, kateri članki so najboljši. Me članice pa na delo s peresom, in vsako pot napolnimo svoj list do zadnjega kotička! Prišlo je že tako daleč, da vsi priznajo, da je Zarja res nekaj imenitnega za čitati.

Naj mi bo dovoljeno tudi malo kritike. Gl. izvrševalni in nadzorni odbor je na januarski seji napravil, da bodo odslej priobčena imena vseh suspendiranih članic. Meni se zdi, da bo ta sklep Zvezi bolj v škodo kakor v korist. Kakor je bilo dosedaj, je mnogo suspendiranih članic o priliki vse poravnalo, odslej pa bodo, kakor hitro vidijo svoje ime na sramotni listi, najbrž izgubljene za Zvezo. V slučaju, da katera takih umrje v tem času, se bodo ostale članice nerade udeležile pogreba. Po mojem mnenju pa bi bila naša dolžnost, da se udeležimo korporativno tudi pogreba take članice, ki je bila ob času smrti suspendirana in sorodniki niso bili deležni posmrtnine od SZZ. Ali ne bi mogla ta zadeva počakati konvencije? Seveda naj mi ostali gl. odbor te pripombe nikar ne šteje v zlo. — Jennie Ozanich.

Št. 13, San Francisco, Calif. — Morda ste že slišale, da je 1. feb. začela burja pihati in je s snegom posipala naše mesto in okolico. Lahko si mislite, kakšno presenečenje je bilo to za odrasčene, in kakšno veselje za otroke, ki nikdar prej niso imeli prilike metati eden v drugega snežena jabolka. Pa ni obstalo. Tudi dežja je padlo več kakor ga more zemlja popiti, in še vedno pada, zato se najraje sučemo okrog zakurjene peči.

Možje ne delajo. California ne zasluži več svojega imena "zlata". Jayne in privatne zabave niso več take in tako pogostne kakor so bile v prejšnjih dobrih časih. Zato sem bila tembolj presenečena, ko so mi članice priredile na rojstni dan tako lep "surprise party", o kateri naj kratko poročam. Odgovorna za to presenečenje je moja večletna prijateljica Mrs. M. Daychman in njena prva pomočnica Mrs. P. Rauh, ki sta skrivaj vodili tako obsežne priprave. Iznenadilo me je 24 prijateljic in prijateljev, ki se vsem prisrčno zahvaljujem; imena bi bilo težko navesti, ker jih je toliko. Mislim, da jim z nobeno stvarjo ne bom mogla postreči kakor s krofi, ki sem jih ravno nekaj napekla, pa je že stala zunaj z vsem dobrim obložena "dumb Dora", in me rešila zadrege. Ko smo se z vsem najboljšim okrepčali pa prinese moj stari na dan harmoniko, ki je še starejša kakor on, in začne pihati, mi pa vrteti. Razen soproge našega sosedu, senatorja Maloneya, in ene rojakinje, so bile vse navzoče ženske članice SZZ. Nekoč sem že mislila odstopiti od podružnice, ker se večsilih človek naveliča, če je le preveč nepotrebnih besedi, pa me je sestra Daychman prepričala, da sem ostala. Ni mi žal. Kakor vidim, drugi ljudje nikoli ne izgubijo poguma, zato pa SZZ. neprenehoma raste, in raste tudi njeno remonženje, kakor so prispevki majhni.

Sestra Daychman je obljubila banket, kadar naša podružnica doseže 100 članic. Kar ona obljubi tudi izpolni. Tudi je ni nobene ženske bolj pripravne za kaj takega. Nje in njene "dumb Dore" ne manjka pri nobeni zabavi in nobenem pogrebu, — kadar pa gre za to, da je

treba koga prevariti, tedaj mora uboga "dumb Dora" kar po dveh kolesih ple-sati okrog oglov.

Iskreha zahvala vsem za zabavo in krasno darilo. V kolikor bom mogla, bom o priliki povrnila. — Mrs. M. Skoff.

Št. 14, Nottingham, Ohio. — Pripravljamo se, da vprizorimo igro "Namišljeni bolnik". Šte lahko brez skrbi, da se boste zopet pošteno nasmejali. Igra bo vprizorjena 6. marca; vstopnina 35c; po igri prosta zabava. Pričetek točno 7:30. Za dobro postrežbo bo temeljito poskrbljeno. Prijazno vabimo vse naše sosednje podružnice, posebno pa glejte ve članice naše lastne podružnice, da ne bo niti ena izostala! — Ne pozabite tudi, da je sedaj kampanja za pridobitev novih članic. Potrudimo se! Vsaka naj pridobi samo eno novo, pa jih bomo takoj imele čez 400. Na delo, da bo naša podružnica dobila Zlato knjigo!

Naše seje so prvi torek v mesecu na Recher Ave. ob 7 P. M. — Theresa Skur, tajnica.

Št. 15, Newburg, Ohio. — Udeležba na januarski seji je bila precej velika, članice pa zelo živahno razpoložene, kar nam daje upanje, da se bo začela naša podružnica na novo razcvetati in se bo razrastla v vsako slovensko hišo v Newburgu. Na seji so članice pravilale o zelo lepem predmetu, namreč, kako proslaviti prav slovesno Materinski dan. Praznovale ga bomo dne 8. maja. Rade bi, da bi se enkrat vse matere v naši naselbini zbrale skupaj, kar bi bilo zelo velikega pomena. Sklenjeno je bilo tudi, da odslej ne bomo iz blagajne zalagale nobene članice, ker je ta prazna. Katera pa v resnici ne more plačati, naj pride na sejo in nam to naznani; bomo že pomagale. Prosim vse članice, da redno prihajate na seje, tam pa tudi predlagate, kar se vam zdi potrebno. Več ko je idej, bolj bomo napredovale. Vsaka ima pravico svoje povedati, vsaka nekaj ve, vse pa nobena: ravno zato pa so seje, da se pogovorimo v korist naši podružnici in naši celi organizaciji. — Apolonija Kic, predsednica.

Št. 17, West Allis, Wis. — Na 14. feb. smo imele sejo, ki je bila zelo dobro obiskana. Pristopilo je 24 novih članic, kar je pa zelo lepo število, in tudi lahko rečem, ponos naše podružnice. — Po seji smo se pa zelo izvrstno zabavale. Zahvalim se v imenu vseh članic naši sosestri tajnici za tako dobro postrežbo in gostoljubnost; ona je res veliko darovala za naše veselje. Prihodnja seja se bo vršila 13. marca pri sosestri predsednici Mrs. J. Schlosser, 5801 W. National Ave. Želim, da bi se sosesre v obilnem številu udeležile te seje. — Louise Bittanz, podpredsednica.

Št. 19, Eveleth, Minn. — Že večkrat sem si mislila, da bi napisala, kako smo se imeli lansko leto na 4. julija dan, ko smo kuhali takozvano bujo. Zbralo se nas je pet družin: Mr. in Mrs. Tony Novak, Mr. in Mrs. John Rupert, Mr. in

Mrs. Ludvik Klun, Mr. in Mrs. Frank Frontar, in Mr. in Mrs. Joe Strajnar. Žene so vse članice naše podružnice. Počasi smo se k Murphy Lake, to je okoli 14 do 15 milj od mesta Eveleth; nekaj nas je šlo prec zjutraj, drugi so pa prišli okoli poldne. Ker sem bila jaz najbolj radovedna, kako bomo kar tam pod nebom napravili kuhinjo, sem šla prec zjutraj z njimi. Smo bili vsi prec zaposleni; eni s kuhinjo, drugi z drvami. Za kuharico smo si izbrali Mrs. Tony Novak, jaz sem bila za krompir lupit, Mr. John Rupert je imel pa mizo za preskrbet. Kar hitro je našel neke en par desk in kolov in miza je bila kmalu narejena in snažno pogrnjena. Zraven je rastla breza. Hitro se spravi na vrh in obesi gor ameriško zastavo; tudi lep pušelj je bil kmalu na mizi. No, pa da ne boste mislili, da sem jaz samo gledala, naj povem, da sem obenem tudi krompir lupila.

Razgleda od imenovanega jezera ni posebnega. Vidi se samo voda in gozd in drevje. Za otroke je bilo dosti zabave v vodi; za nas žene je bila buja in potice in vse dobrote, ki se dobe, tudi sladoleda nam ni manjkalo; no, moški so pa imeli svojo tolažbo, mokro, se razume.

Preden je bila buja gotova, je fino in močno dišala menda eno uro okoli. Potem ko mi kuharica pove, da je buja kuhana in bo prec južina, ji rečem prav boječe: "Veš, meni in mojemu možu je boš morala dati po dva krožnika." Nasmeje se mi in odvrne: "Kolikor je boš hotela, saj je bo itak preveč." Mr. John Rupert je bil pa za pomočnika pri razdeljenju buje, in prav spreten je bil; nobenemu ni premalo v krožnik naložil, samo belega predpasnika mu je manjkalo. Ko smo se vsi nasitili, smo pa začeli popevati lepe slovenske pesmi, en čas mi, en čas pa fonograf, ki smo ga imeli sabo; ko smo se že vsega naveličali, in se je dan nagnil, smo šli spet nad bujo; imeli smo je poln kotel, pa je ni veliko ostalo. Ta jed je tako: če je več poješ, lažje jo ješ, seveda, to je za tiste, ki jo imajo radi. Začeli smo se kmalu potem odpravljat domov. Med potjo smo delali sklepe, da jo bomo šli kmalu spet kuhat. Od lanskega leta smo sklep preložili na letos. — **Josephine Frontar.**

Št. 20, Joliet, Ill. — Seja 17. jan. je bila številno obiskana. Štiri nove kandidatkinje so bile sprejete. Dober začetek. Le tako naprej!

Bilo je sklenjeno, da bomo začele šivalni klub. Vse ki rade šivate, se udeležite seje. Šivalni klub je dobra stvar; ker ravno naše Slovenke nimajo nobenega takega kluba, se je ravno naša podružnica zavzela zanj.

Opozarjamo in vabimo že danes, da ne pozabite na Velikonočni pondeljek, ko bo naša podružnica priredila plesno veselico.

Na zadnji seji je bilo umeščenje novih odbornic. Rev. Father Plevniku se v imenu podružnice prav lepo zahvaljujemo za njihov lepi nagovor pri zapri-

segi odbora. Žal nam je bilo, da niso mogli č. g. župnik ostati med nami dalj časa. Po seji smo imele malo zabave; članicam smo postregle s prigrizkom in kavo. Zahvaljujemo se vsem odbornicam, ker so preskrbele tako okusno pecivo in pripomogle, da so bile vse članice vesele in zadovoljne.

Agnes Skedel, predsednica,
Anna Pluth, tajnica.

Št. 21, Cleveland, (West Park) Ohio.

— Z velikim zanimanjem sem prečitala vse članke tekmovalk v kontestu, in smelo rečem, da ima naša organizacija v svoji sredi članice, na katere smo lahko ponosne. Njih članki bodo gotovo širili zavest ameriške Slovenke. V teh člankih najdemo izraze sosesrskosti ljubezni, navdušenje za pomoč ena drugi v potrebah, spodbudo k narodni zavesti, lepi slovenski govorici, katera naj še dolgo živi, ko nas več ne bo. V teh zanimivih člankih je mnogo koristnega in poučljivega, kar ne smemo prezreti in pustiti, da bi kar mimo šlo, ampak si vzemimo k srcu. Tem potom izrekam izkrene častitke vsem dopisovalkam v tem kontestu. Ker ste zdaj bile zmožne takih člankov, prosim, nadaljujte jih v Zarji, da bodo nam v bodrilo, kajti take lepe misli kot so navedene v onih spisih, ne bodo padle na dno, ampak se bodo dvignile nad nami in kazale nam pot naprej, da dosežemo svoj cilj, da bodo vse slovenske žene in dekleta, od meje do meje te dežele, združene v naši organizaciji, v kateri bodo našle največji sporazum in čut sosesrskosti ljubezni.

Kampanja za pridobitev novih članic je zdaj v teku. Radi naše majhne naselbine se ne moremo kosati z velikimi za velike nagrade, delujmo pa vseeno, da pridobimo vse slovenske žene in dekleta v tej okolici pod okrilje SZZ. Mala naselbina je, a tembolj se lahko spoznamo in skupno delujmo za procvit in napredek slovenske žene. Če ravno ne dosežemo nikake nagrade, zadovolimo se s tem, da bomo potem vse kot ena velika slovenska družina. Gotovo se vse udeležite prihodnje seje dne 2. marca, kajti nekatere članice so obljubile, da nam bodo nekaj prav okusnega prinesle, in tudi razložile potem, kako se napravi.

Za proslavo na Materin dan bomo imele tudi lep program, za katerega se že zdaj pripravljamo. — **Cecilia Brodnik, tajnica.**

* * *

Sestri Lejs in Hosta sta nam obljubili, da bosta nekaj dobrega naredili za prihodnjo sejo in nam prinesli pokusit. Kaj bo, ne vemo; bomo že drugi poročali. Le kaj finega prinesite! Drugič bomo pa druge. Tudi bomo razpravljale, kaj naj priredimo za Materinski dan. Zadnjič smo sklenile, da naročimo oglas na zagrinjalu v Slov. Del. Domu.

Draže sestre: sedaj je kampanja odorta in čas za pridobivanje novih članic. Dajmo se vse potruditi, da bomo imele vsaka že na prihodnji seji vsaj eno novo članico seboj. — **Josephine Zupan, blaginčarka.**

Št. 23, Ely, Minn. — Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bomo imele šestega marca skupno spoved in sv. obhajilo. Ker bo štirideset urna pobožnost ne bo nobenega izgovora, posebno, ker bo tudi več gospodov na razpolago. Sv. maša bo ob pol osmih, prej se pa zberemo skupaj pred cerkvijo. Zato vabim vse članice, da se polnoštevilno udeležijo in vse opravijo skupaj velikonočno dolžnost.

Naj povem tudi, kako smo se zabavale na zadnji seji. Imele smo celo ohcet, ženina in nevesto, druga in družico, starešino in teto. Prikorakali so z godcem naprej. Ko je bilo treba ta par poročiti, je to opravila naša sestra Mrs. Shipel: koliko je bilo vprašanj za ženina, in kako je moral vse obljubiti, da bo ubogal svojo ženo, pa nevesta, kako da bo tudi ona ljubila svojega moža, in mu bo napravila najboljša jedila. Za godca pa je bila hčerka naše sestre Mrs. Shipel.

Za prigrizek smo imele sendviče in pecivo, pa še nekaj rudečega in belega za po vrhu; brez kofeta tudi ni bilo. Za nameček pa smo dobile še deset novih članic. — **Mary Skalar, predsednica.**

Št. 24, La Salle, Ill. — Za leto 1932 je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednica Angela Strukel, podpredsednica Marija Grgovič, tajnica in zapisničarka Marija Kastigar, blaginčarka Marija Setina; nadzornice Marija Strukel in Marija Cvelbar. Zadnje mesečne seje so se našle članice udeležile precej številno. Ko bi bilo vsako sejo tako, bi se lahko kaj več napravilo. Članice, pojdimo na delo! Sedaj je odprta kampanja za nove članice. Naj pridobi vsaka vsaj eno novo do druge seje. Potem lahko dobimo tudi me eno nagrado. Kaj, ko bi me dobile spominsko knjigo! Je mogoče. Potrudimo se, sedaj je še čas! Prosimo članice iz Oglesby, da jih pridobite kaj več.

Naša podružnica je priredila bunco in card party 21. jan. zvečer. Udeležba je bila še precej povoljna za te slabe čase. Se moram zahvaliti vsem našim članicam, ki so se tako potrudile, vsem, ki so darovale nagrade in tistim, ki so dale kečke, in ravno tako tistim, ki so pošlale druge reči. Enaka hvala članicam iz Oglesby in Jonesvilla. Članice so bile na zadnji seji vse tako dobre volje, da so rekle, da ko se približa pomlad in toplo solnce, bomo šle vse v zeleno naravo in bomo poskusile skuhat "bujo" tako kakor je navedla v Zarji sestra Teresija Gornik iz Eveletha. Zato pridite na drugo sejo vse, da se kaj več pogovorimo o buji.

Poročam, da se nahaja v bolnišnici sestra Anna Balantič iz Oglesby. Nadalje je bolna sestra Agnes Kupšek. Želim obema ljubega zdravlja. — **Angela Strukel, predsednica.**

Št. 25, Cleveland, Ohio. — Naša podružnica je dne 24. jan. uprizorila igro "Prisiljen stan je zaničevan". Igrale so sledeče sestre: Josephine Perpar, Margaret Tomažin, Julia Brezovar, Mary Mahne, Frances Brancel, Mary Brodnik, Jennie Klopčič, Mimmie Auguštin,

Pauline Glassar, Frances Ponikvar in Josephine Vidmar. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička, za malo vstopnino 35c, ako ravno so slabi časi, je od te prireditve ostalo \$85.00 čistega za blagajno. Prav lepa hvala igralkam in vsem udeležencem; se priporočamo še v prihodnje.

Naša podružnica prav lepo napreduje. Vsak mesec po seji imamo nekoliko zabave, včasih tudi malo zaplešemo. Naše seje so dobro obiskane; vsak mesec sestre napolnijo dvorano, da je veselje.

Sestre, sedaj je kampanja za nove članice. Potrudimo se, da dobimo tisto zlato knjigo iz Garfield Hgts. na St. Clair! — Dorothy Strniša, blagajničarka.

* * *

Članicam podružnice št. 25:

Kakor že veste, trpi kampanja za nove članice od januarja pa do 30. junija. Agitirajte, da nas bo več. Imamo še dosti žen in deklet v naši okolici. Le agitirajte, ker pri št. 47 se že nekaj pripravlja, da ne dajo še to leto spominke knjige iz rok. Boste videle, kaj bo, če se ne St. Clairčanke zavzamemo! Če letos ne, pa nobenkrat!

Igra 24. jan. je sijajno izpadla. Hvala vsem številnim udeležencem. Naša blagajna je spet za en stotak na boljšem.

Skupno se udeležimo velikonočnega sv. obhajila! Pazite na oznanilo v cerkvi. To je obvezno za vse naše članice.

Sedaj vas pa še prosim, da bi bolj redno plačevale. Je jako težko hoditi po hišah kolektat. Veste tudi, da ne smem več založiti kot za en mesec. Če slučajno katera ne more poravnati, dajte prit in povedat, da vem. — Mary Otoničar, tajnica.

* * *

Naš list Zarjo imamo zato, da od časa do časa poročamo, kako se gibljejo žene v raznih podružnicah. Zarja je ogledalo, kjer vidimo vse življenje Slovenske Ženske Zveze. Čim več lepih člankov in dopisov beremo, tem bolj nas spodbuja za še večje delovanje.

Torej kontestni članki so vendar vsi prišli na svetlo. Res se je za čuditi zmožnosti pisateljic. Le tako naprej, v prvi vrsti pa glejmo, da pridobimo vse zavedne Slovenke pod okrilje Slov. Ženske Zveze.

Pri naši podružnici gre prav dobro. Dne 24. jan. 1932 smo priredili igro "Prisiljen stan je zaničevan". Vse igralko so dobro rešile svoje vloge. Med odmoru sta krasno peli sestr. Koporc. V resnici je bil to vesel večer. Ko je predstava minila so se pa zavrteli stari in mladi ob izvrstni godbi Brancel bratov. Zahvala vsem igralkam in pevkam, in vsem ki ste pomagale na en ali drug način. Poplačane ste za svoj trud s sijajnim izidom naše prireditve.

Naše članice so tudi zavedne in navdušene za svojo organizacijo. To se vidi po tem, ker so naše seje v velikem številu obiskane. Po seji večkrat priredimo malo medsebojne zabave. Seveda, sedaj v postu je treba mirovati.

H koncu pozivljam vse sosesre, da gledate, naj vsaka pridobi vsaj eno novo kandidatino v sedanji kampanji, saj

so obljubljene prav lepe nagrade. Torej na delo! — Frances Ponikvar.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — 11. feb. je bil izvoljen novi odbor; predsednica Mary Matičič, podpredsednica Frances Sumich, tajnica Mary Besal (5612 Duncan Str.), blagajničarka Barbara Gasper, zapisničarka Rose Balkovec; nadzornice Johanna Sumich, Kristina Mihelčič in Mary Smerdel.

Sosestri Barbari Bahorič je na 2. feb. minilo 25 let kar je stopila v zakonski jarem. Članice so ji priredile "surprise party" v St. Domu na 57. cesti, ter ji obenem poklonile kip Matere božje.

Obenem naznanjam, da bo 28. marca, to je Velikonočni ponedeljek, naša podružnica priredila igro in veselico. Pridite vse in pripeljite svoje prijateljice!

Nadalje naznanjam žalostno vest, da je 21. jan. preminula Mary Šute v cvetoči dekliški dobi, stara je bila šele 18 let. Podružnica je plačala zanjo tri sv. maše. Članice so napravile na njenem domu, potem pa zopet pri cerkvi in na pokopališču, špalir, in ji s tem izkazale zadnjo čast. Vse so imele bele nageljne na prsih. Ker je bila v Marijini družbi, so deklice Marijine družbe nosile šopke cvetlic ob njeni krsti. Zapušča starše, eno sestro in tri brate.

Pokojna Mary Šute je bila naša članica dve leti. Bila je dobro in priljubljena dekle, kar je pričala tudi velikanska udeležba pri njenem pogrebu. — Mary Besal, tajnica.

Št. 28, Calumet, Mich. — Danes, ko to pišem, je pepelnica sredo. Predpust je hitro minil, ker je bil letošnji nenavadno kratek in tudi ne tako vesel kot druga leta, vendar so bile — vzlic slabim časom — plesne dvorane napolnjene ob vsakem plesu in tudi gledališča dobro obiskovana. Mladina pač hoče svojo zabavo; njo ne tarejo one skrbi kot starejše; njihove misli se osredotočajo le na veselje. Toda pustimo jim, da se veselijo dokler so mladi, saj mladost hitro mine in resnejši časi le prehitro pridejo.

Kako se imamo kaj pri naši podružnici? Prav dobro! Meseca jan. smo priredile lep zabaven večer, kakor je bilo poročano že v zadnji številki Zarje, in sedaj nam naša predsednica, Mrs. Kocjan, že obeta, da bomo imele takoj pe veliki noči "card party", v korist društvene blagajne. Ker vemo, da kadar Mrs. Kocjan, s svojimi pomočnicami, prime kako stvar v roke, se ista uspešno zaključi, zatoraj že v naprej lahko trdimo, da bo tudi ta party velik uspeh. Nova načelna stran Zarje se mi zelo dopade. Moderne rizbe so prav dobro posrečene in umetnik, Rey, Schiffer, je pokazal, da se ne razume samo na svoj poklic, temveč je tudi izvrsten risar.

Zanimajo me tudi duhoviti članki, katere piše naš duhovni vodja. V njih po navadi udari žebelj naravnost na glavo in ne otepa okrog, iščeč milejših izrazov, temveč pove naravnost kar mu je na srcu. Zato so njegovi prispevki zanimivi in originalni.

Letos bomo imeli na Calumetu posebno slavnost. Najstarejše slovensko podporno društvo v Ameriki, društvo sv. Jožefa, št. 1, S.H.Z. bo namreč obvrstilo petdesetletnico svojega obstanka. Že radi dejstva, da je to društvo oče vseh slovenskih društev v Ameriki, bo ta slavnost pomenljiva. — Mary Chesarek.

Št. 31, Gilbert, Minn. — Ko prebiram zanimiva poročila in kontestne članke naših članic, mi uhajajo misli nazaj, kako je bilo pred petimi leti, ko še ni bilo naše podružnice. Z enakim zanimanjem kakor sedaj prebiram našo Zarjo, sem takrat prebiral list Am. Slovenec, ki je takrat začel prinašati prva poročila o ravno začeti novi organizaciji SZZ. Tudi jaz sem se odpravila po hišah za članicami. Seveda, takrat je bilo vse bolj hudo dobiti katero, ker je bil šele začetek. Začela sem na Gilbertu; zbrala sem osem članic in me bi bile imele ustanoviti podružnico št. 11 na Gilbertu ko bi se mi ne bile žene skesale; hotele so počakati, da vidijo, kako se bo nova organizacija drugod obnesla. Nato sem se napotila na Eveleth, seboj sem pa vzela Mrs. Rabec, da mi je hiše kazala. Še tisti večer smo tam ustanovile podružnico št. 11. Tri smo bile zraven iz Gilberta. Odbornice in članice so bile jako agilne in podružnica je hitro napredovala. Kakor sem najbolj vedela in znala, sem razlagala, da želi SZZ. zbrati vse Slovenke po celi Ameriki, da bi se najprej v posameznih naselbinah strnile skupaj in bolj spoznale, potem pa tudi posamezne naselbine med seboj od enega konca Amerike do drugega. Vse bi delovale v isti smeri, vse bi se učile ena od druge; če se ena razume bolj na kuhinjo, šivanje ali druga ženska dela z iglo, da bi si take nasvete med seboj pošiljale in tako vse napredovale. Z Mrs. Rabec sem šla agitirat tudi na Chisholm, kjer mi je tudi več rojakinij obljubilo, da pristopijo, vendar so bile v začetku še kolikor toliko nezaupljive in do ustanovitve podružnice takrat ni prišlo. Edino, kar sem mogla storiti je bilo, da sem pustila pravila in nekoliko Zvezinih listin pri neki rojakinji tamkaj; ta mi je obljubila, da se bo sama trudila naprej; njenega imena se pa ravno sedaj ne morem domisliti. Rada bi bila šla poskušat še drugam, pa mi ni bilo moč.

Danes imajo vsi ti kraji svoje cvetoče podružnice. SZZ. se je razširila in uveljavila po celi Ameriki, in še neprestano raste. Ne smemo pozabiti, da gre za to čast najprej njenim voditeljicam, v prvi vrsti gl. predsednici Mrs. Priskland, ki je žena močnega duha in se ne ustraši vsake reči. Bog jo živi še mnogo let, da bi nas še za naprej tako lepo vodila po začrtani poti. In gl. tajnici gre čast; tudi ona veliko dela v korist Zvezi. H koncu pozdravljam vse članice, podružnice na Gilbertu pa želim, da bi kmalu imela nad sto članic. — Frances Tanko.

Št. 32, Euclid, Ohio. — Se moram pohvalno izraziti o naši seji 2. feb., ker je bila zelo zanimiva in mnogo članic

navzočih. Pomenile smo se zaradi zastave, ki jo bomo dobile meseca maja. Res se moram zahvaliti članicam, ki se ne bojijo ne truda, ne stroškov, da dobimo svojo lastno zastavo. Priredile bomo tudi banket v ta namen in vsaka članica bo darovala en dolar za zastavo. — Članice, ki Vas ni bilo na zadnji seji, opozarjam, da ne pozabite na prihodnjo opozorje, prvi tork v marcu in poravnate assessment. — Dne 17. jan. smo priredile maškeradno veselico, ki je kljub slabim časom dobro uspela. Hvala vsem, ki ste kaj pomagali. — Pri zadnji seji smo dobile nekaj novih članic, za prihodnjo sejo se jih pa še nekaj več obeta. Le tako naprej. Ne mirujmo, dokler je še ena žena in še eno dekle, ki še ni naša sestra pri SZZ. — Mrs. J. G.

Št. 36, McKinley, Minn. — Naša seja 4. feb. ni bila tako dobro obiskana, kakor bi lahko bila. Zato prosim vse članice naše podružnice, da se prihodnje seje 3. marca v večjem številu udeležijo, ker imamo več važnih stvari za urediti. Pridite vse na sejo 3. marca ob 8. uri zvečer v Mestno dvorano. — Julijana Lavtizar, predsednica.

Št. 41, Collinwood, Ohio. — Zelo sem vesela in hvalečna za pohvalo in darilo duhovnega nadzornika naše Zveze in Zarje, Rev. A. Schiffer. Bog plačaj! V čast si tudi štejem, da so moj članek pohvalili tako inteligentni možje, kakor opisuje Rev. Schiffer v svojem poročilu. Naj mi bo dovoljeno na tem mestu častiti Mrs. Stushek, Mrs. Škur, in Mrs. Poznič za njih lepe članke, za katere so dobile nagrado. Častitam tudi za pohvaljene članke Mrs. Jaksetič in Mrs. Dermesh. Prav iz srca želim, da bi skupaj kedaj prišle in se osebno spoznale. — Marian Penko, zapisničarica.

Imele smo uspešno veselico dne 24. jan. v prid naše blaginje. Hvala članicam, ki so darovale in pridno delale; želim, da bi bile zmiraj tako složne. — Zadnja seja je bila dobro obiskana. Seveda smo hitro skončale kar smo imele na dnevnem redu. Ukenile smo tudi, da na prihodnji seji 3. marca priredimo po seji card party, da se naše finance pomnože. Če katero ne bo veselilo karte mešati, bo pa lahko skladala domine ali pa igrala tombolo. Na vsaki mizi bo lepa nagrada. Tudi drugih dobrot ne bo manjkalo; vsega bo na razpolago za lačne in žejne. Zato so prošene članice, da se v obilnem številu udeležijo in pripeljejo svoje može in prijatelje. Vstopnina za card party je 25c. Seja se začne malo poprej kot navadno.

Rojenice so obdarile našo članico Mrs. Anno Walter s zalo hčerko — prvorojenico. Častitam, Annie! — Margaret Poznič.

Št. 43, Milwaukee, (Bay View) Wis. — Dolžnost nas veže, da se najlepše zahvalimo vsem, ki so se udeležili naše zadnje domače zabave. Kljub slabim časom smo napravile lep dobček. Hvala našemu g. župniku Rev. Luki Gladek za

poset in za oznanilo v cerkvi. Hvala članicam podružnice št. 12, in dr. Knights and Ladies of Baraga, in North-Milwaukeečanom za njih udeležbo. Hvala Martinu in Cristini Rebernišek, ker sta nam dala na razpolago prostor, kjer se je vršila zabava. Pozabiti ne smemo tudi naših požrtvovalnih članic, katere ste kaj darovale in se udeležile zabave.

Nadalje pa prosim, cenjene sestre, da bi se bolj redno udeleževale sej. Pridite vse na prihodnjo sejo 7. marca ob 7. uri zvečer, saj veste, da so dobro obiskane seje potrebne za naš napredek. Slišale boste tudi poročilo o domači zabavi.

Kako pa z agitacijo za novimi članicami! Lepo bi bilo, ko bi vsaka pripeljala novo kandidatino na prihodnjo sejo. — A. Velkovich, tajnica.

Št. 47, Garfield Hgts., Ohio. — Na feb. seji nas je bilo 40 članic. — Katera za en mesec nima plačano, bomo založile zanjo, — več ne; ako se dotična članica potem na seji ali pri kateri odbornici ne zglaš, bo suspendirana. — Opozorite posebno vse mlade članice, da pridejo na marčevno sejo in si tedaj ustanove poseben klub. — Glede velikonočnega sv. obhajila pazite na oznanila v cerkvi; 6. marca se tako prične sv. misijon. — Kadar bo katera naših članic umrla, bo podružnica dala \$5 za cvetlice in \$5 za sv. maše. — Mrs. Shuster je dobila malo "princezino", Mrs. Jennie Bizjak pa "princa". — Helen Tomažič.

Št. 49, Noble, Ohio. — Rada bi napisala lep dopis, pa ne vem, kakšen šment je to, da mi ne gre nič kaj od rok. Meni da zato ne, ker ni nič nagrade obljubljenega, — ali sem pa preveč presenečena in vzradoščena.

Najprej priručna hvala vsem, ki so mi prisodili prvo nagrado v kontestu. Pričakovala je nisem, zato sem bila pa še toliko bolj vesela. Mislim, da Lindbergh ni bil nič bolj ponosen na svojo zlato kolajno, ki jo je dobil, ko je prišel v Pariz. Na nagrado, ki sem jo dobila, sem še posebno ponosna, ker mi je bila prisojena od tako uglednih in spoštovanih mož. Še enkrat: Priručna hvala!

Na zadnji seji smo sklenile, da priredimo za podružnico card-party pri blaginjičarki, sestri Kosten. Ker je naša podružnica še mlada, in blagajna tudi, in so časi preslabi da bi se dalo kaj večjega prirediti, se bomo zadovoljile bolj z malim. Pa saj pravijo, da je "zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača". — Mary Stushek.

Št. 51, Kenmore, Ohio. — Prva veselica naše podružnice se je nad vse pričakovanje dobro obnesla. Priznanje gre ne samo našim članicam, temveč vsemu tukajšnjemu občinstvu, ki nas je v tako velikem številu posetilo. Posebno se zahvaljujem članicam, oz. odbornicam podr. št. 6, SZZ, in članicam št. 111, K. S. K. Jednote, ki so se odzvale našemu povabilu. V imenu podružnice vsem, ki so nam na ta ali oni način pripomogli do tako lepega gmotnega uspeha: Najlepša zahvala! — Margaret Patrick, tajnica.

KUHINJSKI KOTIČEK.

Drage sestre:

Čitate ste v Zarji, zadnji mesec, poročilo ali zapisnik polletne seje SZZ. Na tej seji sem bila naprosena, kakor je bilo poročano, da prevzamem v svojo oskrbo "Kuhinjski kotiček".

V naši Zarji, ki navadno prinaša razne novice, povesti in druge zanimive stvari, smo pogrešale večkrat eno stvar, ki je vsem članicam zelo pri srcu, in sicer stalno kuhinjsko kolono.

Da pa bo imel naš "Kuhinjski kotiček" za vedno prostor odmerjen v Zarji, je odvisno le od Vas, drage sestre, če mi boste redno vsak mesec pošiljale vaše recepte ali navodila.

Tudi kadar imate kake druge dobre nasvete, ki bi bili v poduk in korist našim članicam pri gospodinjstvu, jih tudi pošljite, ker jih bom z veseljem dala priobčiti v Zarji.

Nadejam se, da mi preskrbite mnogo dela v tem oziru, ter se vam že v naprej zahvaljujem za vaše zanimanje.

Najlepši pozdrav vsem članicam iz Kuhinjskega kotička!

Josephine Erjavec.

Buja. — Cenjena urednica "Kuhinjskega kotička": Neka članica je želela izvedeti, kako se napravi buja. Popisala bom kakor jaz vem.

Imej posodo za 12 gal.
12 funtov pork shoulder,
3 kokoši po tri funte težke,
8 funtov kuhanih reber,
za 25 centov kosti za juho,
4 kante "tomatoes",
4 kante graha,
4 kante fižola, srednje vrste,
3 zeljate glave, srednje velikosti,
½ peka krompirja,
1 steklenico "catsup", 2 glavi čebule.
1 žlico popra, malo hude paprike, 5 funtov korenja,
2 funta ješprena, 1 žlico "mixed spice", nekoliko petršilja, in soli.

Najprej deni v posodo vse meso ssekano na male koščke, nato prideni še petršilj, poper, papriko, in zrezano čebulo. Osoli, koliko je potrebno, prideni "mixed spice" zavito v čedni cunji, nato pokrij in pusti, da se tensta kake pol ure. Mešaj večkrat počasi; ko je stenstano, zalij z vodo do polovice posode. Ko to zavre, prideni oprani ješprenj, in ko je vse to do polovice kuhano, prideni še korenje in zeljnato glavo. Ko se to zopet malo povre, stresi noter fižol, grah, tomatoes, catsup in nazadnje še krompir. Tako pusti vreti kake pol ure, med tem pa še zmeraj pomalem mešaj, da se ne prismodi, in po preteku pol ure je "bujna" kuhana.

Na ta način se napravi prav dobra jed, ki sem jo tudi jaz že jedla. Ta buja ni ne prerodka ne pregosta, in se jo lahko uživa kar naprej dokler je je kaj.

Ako bo katera izmed naših članic kuhala to bujo po mojem navodilu, bi jo lepo prosila, da bi mi odgovorila, kako se ji je dopadla, in kakšen okus je imela.

Josephine Frantar (19),

Eveleth, Minn.

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje.)

"Verjamem vam," mu je dejal, "le delajte še nadalje tako!"

Oskrbnik se je poklonil in odšel.

Jezno je stopal proti mlinu. Škripal je z zobmi in s pasjim bičem, ki ga je vedno nosil s seboj, je mahal po zraku, kakor da se vadi, kako bi udaril sigurnejše in jačje.

In tako je zamahnil z bičem tudi tedaj, ko je stopil do Marka.

Ta je čepel pri žagi, ki se je zajedala s širokimi, ostrimi zobmi v zdrav, bel les. Spodaj je šumela voda, in žaga je rezala z glasnim šumom, da ni čul Marko, ko so se mu približali koraki. Kakor bi ga kdo nenadoma zdramil iz sanj, tako je skočil pokonci, ko mu je bič zažvižgal po plečih. Z roko je segel brž na hrbet, da si je pogladil pekočo bolečino.

"Hudič!" je zaklel oskrbnik in iznova dvignil bič.

Marku so zagorele oči. Segel je po zagozdi, ki jo je pravkar zabil v zevajočo zarezo, a zagozda je tičala pregloboko med lesom, da je ni mogel izrvati. Oči so mu švignile tja do brušene sekire, ki je ležala na tleh. A nanjo je stopil oskrbnik takoj, ko je videl, kaj namerava Marko, veseli godec.

"Kaj pa hočeš, pes?" je zakričal oskrbnik z glasom, ki je bil močnejši od šumenja vode, jačji od ropotanja žage, "kaj bi pa rad, pes?" je zavpil še enkrat. In bič je zažvižgal po roki, ki se je iztegnila po zagozdi, ki si je želela sekire, in ovil se je okolo roke kakor kača in prerezal je kožo, od solnca opaljeno, od dela nagubano, in dolga krvava črta se je prikazala na nji.

Marku so se dvigale prsi, kakor da gori pod njimi ognjenik. Sline so se mu pojavile na ustnih, zaškrta je z zobmi in planil na oskrbnika.

Toda njegova močna in izpočita desnica ga je stisnila za vrat s tako silo, da se je sesedel na kolena. Lovil je Marko, veseli harmonikar, sapa, široko so mu gledale oči. Oskrbnikov bič mu je žvižgal po hrbtu, da se je Marko zvijal pod njim.

"To imaš zdaj, pes, pes, žival!" je besnel sirovina.

In prav kakor pes se je prihuljil ubogi Marko, veseli godec, k nogam neusmiljenega človeka. Telo mu je trepetalo od bolečin, ves je bil majhen in ubog, brez moči in volje. Kakor suženj je drgetal na tleh ukročen, premagan.

Žaga je prerezala deblo do konca in je švigala v naglih sunkih po praznem zraku.

"Poglej, kako opravljaš svoj posel!" je zarezal divjak in pokazal z bičem na žago.

Dvignil se je Marko s tal in se opotekel do žage. Naravnal je njene zobe, da so se neusmiljeno zajedli v mehko smrekovino in se hipoma poglobili v les. Kakor kri je brizgala gorindol iz lesa žagovina.

"Ko bi se mogel zagristi jaz tako v tega hudiča," si je želel Marko.

"Pojdi sem, Marko! Stopi k meni!" je velel mož z bičem.

Marko je dvignil ramena in se boječe bližal.

"Kaj lažeš o meni," je kričal oni, "da ti kradem zaslužek? Jaz ti samo hranim denar, da ga sproti ne zapiješ, žival pijana! Tako je, in to ve zdaj tudi tvoj gospod! Še enkrat mi zini kako tako reč, še enkrat me obrekuješ, pa ti narežem jermene iz kože! Sicer bo pa najbolje, da te zapremo! Zdaj pojdi in delaj!"

Oskrbnik se je okrenil in odšel.

IV.

Jože Zavinsčak je postal željan časti. K temu ga je dovedla njegova družba, ki se je iz dobičkaželjnosti klanjala pred njim in pred Lenko. Začutil se je mogočnega gospoda, visoko vzvišeneega nad srednjimi in nižjimi sloji. Enakovredni in enakoveljavni so se mu zdeli samo uradniki in movitejši meščani, a še na te je gledal s ponosnimi očmi, ker je vedel, da mu ti ne morejo dati tega, kar jim daje on, da on lahko živi brez njih, oni težko brez njega. Prišle so njegove pojedine tako v navado, da so postale del socialnega življenja višjih krogov, in tu je stal na vrhuncu Zavinsčak z ženo Lenko.

Gospoda se je vedno bolj udomačevala v gradu. Vedela je, da manjka Jožetu družabne olike, vedela pa je tudi, da Lenko najbolj zadovoljuje pretirano laskanje, klanjanje in poljubljanje rok. Zatorej so si gosti — vsaj nekateri, ki so cenili dobro jed in pijačo nad vse — dovoljevali toliko čezmernega uživanja, da se je preprosto ljudstvo, ki je poslušalo kričanje in neubrano petje, obračalo od gradu.

"Nikjer ne žive tako divje in lahkoživo kakor v gradu," je govorila ljudska sodba.

Kadar je prišel Frice na počitnice domov, je moral imeti svojega konja za ježo. Zbadal ga je z ostrogami, da je dirjal po cestah in potih in da so se morali ljudje skokoma umikati. V uradih je počivalo delo, ko je prirejal Zavinsčak sinu v zabavo in čast love po gorjanskih gozdih. Visoko je bilo spoštovanje do mladega fanta, saj so gledali povabljeni v njem bodočega grajskega gospoda, ki bo toliko oblastnejši in veljavnejši, ker se bo oblačil v pisane uniforme.

Grajski so gledali na navadne ljudi s preziranjem. Pozdrav preprostega meščana ali obrtnika je ostal brez odzdrava, kvečjemu da je Lenka komaj znatno pokimala z glavo in Zavinsčak dvignil

prst h klobuku; Frice se je vselej obrnil vstran, da mu ni bilo treba gledati majhnih, brezpomembnih ljudi.

Ludje, ki so bili dolžni Zaviniščaku, so trepetali pred njim, ker jih je osvedočil slučaj godca Marka, da ne poznajo v gradu usmiljenja, kadar jim je iztirjavati dolgove.

Oskrbnik, ki mu ni bila vedno dostopna družba v gradu, si je je iskal po gostilnicah, koder so se zbirali ljudje, ki niso živeli z gradom v prijateljstvu. Vedeli so sicer, kako sirov človek je oskrbnik, kadar nastopa v gospodovem imenu, a napajali so ga in si izkušali kakorkoli pridobiti njegovo naklonjenost, ker jim je bilo znano, da uživa vse gospodarjevo zaupanje in da njegova beseda mnogo velja pri njem.

Tako je imel tudi oskrbnik svojo družbo. V tej so bili tisti, ki so sovražili grad. Kadar je bila glava polna vina, tedaj je pripovedoval oskrbnik, da mora vse, kar stori trdega in neusmiljenega, storiti na ukaz svojega gospoda. Temu se mora pokoravati, ker ga sicer lahko zapodi iz službe. Kar je storil z Markom, je storil na Zaviniščakov ukaz. Oskrbnika je jezilo, ker ga niso marali v gradu med seboj, kadar je teklo vino od miz, kadar je vladalo tamkaj razkošno veselje. Zato si je iskal svoje družbe, in kadar je bila glava polna vina, tedaj je dajal duška svoji nevolji.

"Tako je, kadar pride kmet do take veljave!" je zabavljaj, "takrat mu je vse drugo nič. Vsakega navadnega človeka prezira in zaničuje, kakor bi mi ne bili ljudje! A kdo ve, kako se še zasujejo stvari. Morda tudi mi, prezirani in zaničevani, zopet pridemo do veljave!"

Družba mu je pritrjala, plačevala za vino in se veselila, da prorokuje dobo maščevanja on, ki vendar najbolj pozna grajsko gospodo.

In zopet je začel oskrbnik: "Grajska gospa, tista Lenka, pol kmetiška ženska, je jetična. Sitna je in izbirična, kakor da se je zibala v detinskih letih v zlati zibelki. Kaj ji pomaga, da se prevaža semintja. Bolezen jo stisne in jo napravi nam enako. Bodi kamen na grobu še tak, bodi grob sam obokan ali izklesan iz žive skale — kaj bo potem Lenka, grajska gospa? Nič, kakor ne bomo nič mi, prezirani in zaničevani!"

Take besede so bile vsi družbi govorne iz srca.

Oskrbniku je bilo do tega, da se sčasoma osamosvoji, da si nabere toliko denarja, da ne bo odvisen od gradu. Začel je tudi on posojati med ljudi denar, ki ga je prigljal ali pritrgal delavcem od zaslužka. In ljudje so jemali na posodo pri njem, ker je posojal za nekoliko nižje obresti. Hoteli so se oprostiti gradu z novimi posojili. Ali Zaviniščak je prejemal samo obresti, za povrnitev kapitala ni vprašal, razen ako je vedel, da ni dovolj varnosti. Tako se je zgodilo v mnogih sluč-

jih, da je ostal dolg v gradu in dolg pri oskrbniku. Namesto enega zla je prišlo zdaj še drugo.

"Kako boste plesali šele potem, ko bo Zaviniščak mestni župan!"

S tem vzklikom je nekoč oskrbnik presenetil svojo družbo.

Ljudem je zastala sapa.

"Kaj govorite?" je vprašalo presenečeno omizje.

"Tako sem pozvedel v gradu. Tako so sklenili pri zadnji pojedini. Sedanji naš župan je bil takrat sam pričujoč. Baje se je kar sesedel na stol, tako je treščila vanj novica, da si želi gospoda za župana Zaviniščaka. Župan Zalogar — tako sem slišal praviti — je kar vstal, ni rekel ni bev ni mev in jo je popihal iz gradu," je pripovedoval oskrbnik.

"To se ne zgodi nikoli, to se ne sme zgoditi!" so kričali ljudje.

"Ne bo nas pritiskal, izkoriščal in izžemal!" so vpili drugi.

In res se je kmalu razvedelo, da je sklenila grajska družba, da spravi pri prihodnjih občinskih volitvah take ljudi v mestni zastop, ki bodo izvolili Zaviniščaka za župana. To je pripovedoval župan Zalogar sam, ki je slišal na svoja ušesa, kako so kovali v gradu načrte, da vržejo njega z županskega stola in posade nanj Zaviniščaka.

Seveda je bilo to od grajskih prijateljev ne-
previdno. Ali v vinu človek izblekne tudi nepremišljeno besedo. Naposled pa se je gospodi zde-
lo čisto razumljivo, da se župan Zalogar takoj vda, kakor hitro zasluti, da želi njegovo mesto zasesti Zaviniščak. Ali je morda zastonj pil in jedel in se veselil Zaviniščakove naklonjenosti?

Toda župan Zalogar ni bil tak človek. Pijačo in jed, použito v gradu, je smatral le za dar gostoljubnosti, ne pa za podkupljenje ali celo za odpravnino. Županoval je že dolgo vrsto let, ko je še kmetoval Zaviniščak v svojih hribih. Dosti dobrega je storil za mesto in nikakor ga ni volja, da bi se uklonil želji grajske stranke.

"Tujec nam ne bo županoval!"

"Oderuha ne maramo!"

"Ošabneža nečemo!"

Tako so se napravljal ljudje na volilno bitko.

Pametnejši in resnejši med njimi so stopili k županu Zalogarju in mu svetovali, naj skliče volilce na pomenek. Treba je hitre in trdne organizacije, da jih ne prehitijo grajski denar in grajsko vino.

Župan Zalogar je povabil "neodvisno meščanstvo", kakor je stalo v povabilu, naj se zbere v nedeljo popoldne na vrtu gostilnice "Pri zlati kroni", da se pomenijo o bližajočih se mestnih volitvah in izbere može, ki jih pošljejo v občinski zastop, da "preprečijo naval na stare pravice domačega mesta".

Zalogarjevi prijatelji so hodili okolo ljudi in jih nagovarjali, naj se vsi udeležijo nedeljskega shoda. Kdor se je bal Zaviniščaka, tega so bodrili s tem, da potem takoj ustanove denarni zavod, ki bo vsakemu v pomoč in ki vse osvobodi iz grajske odvisnosti.

V gradu so se začudili, ko so zvedeli, kaj pripravljajo "navadni ljudje". Kdo bi si mislil, da je mogoča taka in tolika predrznost! Lenka je skoro omedlela, ko je zvedela, da se dviga preprosto meščanstvo proti gradu, proti gospodi! — Prišlo je nepričakovano, zato je bila užaljenost toliko večja. Mislila je Lenka, da se bo bogatemu gradu uklanjalo vse mesto. Toda svobodna volja je bila jačja nego brezpogojna ponižnost, zato se je dvignil upor proti grajski samovolji. Toliko kreposti je še živelo v ljudstvu.

"To je škandal, to je neodpustna predrznost! Te ljudi je treba poraziti, ukrotiti!"

Sklenili so, da skličejo svoje privržence ob istem času v nedeljo na grajsko dvorišče. Tam jim bo z visokega hodnika govoril sam Jože Zaviniščak!

Oskrbnik je dobil nalogo, da pritira na shod čim največ ljudi.

"Zato je treba sredstev!" je dejal Zaviniščaku in mel s kazalcem in palcem, češ, daj denarja!

Zaviniščak je segel v žep in mu odštél nekaj bankovcev.

"Ako zmanjka, pridite zopet," je dejal. "Me ni ubogo malo do županovanja, ali zdaj, ko delajo proti meni, hočem zmagati, naj velja, kar hoče. Pokazati hočem, kdo ima moč!"

Oskrbnik je spravil polovico denarja v svoj žep, z drugo polovico je pridobil nekaj podkupljivih ljudi, že tako odvisnih od gradu, ki so obljubili, da pridejo v nedeljo na grajsko dvorišče. Svoje ga posla ni opravljal s kdove kako navdušenostjo. Od tedaj, kar ga je prijel Zaviniščak zaradi Markovega zaslužka, se je bal, da bi ne prišla na dan še druga njegova umazana in nečastna dejanja. Hotel je čimprej popustiti grajsko službo, začeti sam kako trgovino z moko ali žitom ali si kako drugače pomagati na lastne noge. Zdelo se mu je torej ugodnejše, da se prikupi ljudstvu, ki je tudi deloma poznalo njegova dejanja, nego da si naprti njega nasprotnost in tako škoduje samemu sebi. Izdajalcev, klevetnikov je povsod dovolj. Županu Zaviniščaku bi bilo ljudstvo vdanejši in bolj bi se mu izkušalo prikupiti, nego zdaj, ko je Zaviniščak samo graščak.

V nedeljo popoldne se je zbralo na gostilniškem vrtu "Pri zlati kroni" vse polno občinstva. V ozadju je bil postavljen govorniški oder. Glasno je šumelo med ljudstvom. Sosed je razpravljal s sosedom in ugibal, kaj bo, kaj pride.

Prihajal je župan Zalogar, spremljali so ga občinski svetovalci.

Ko je ljudstvo zagledalo prihajalce, so začeli nekateri ploskati, drugi vihteti klobuke, a vsi so se družili v klicih: "Živio župan Zalogar! Živio neodvisno meščanstvo!"

Župan je odzdravljajal na vse strani. Ljudstvo se je razdelilo po sredi, da je bila napravljena pot do govorniškega odra.

Nanj je stopil občinski svetovalec in županov namestnik, meščan Trampuž, in je pozdravil občinstvo: "Pozdravljam vas, dragi someščani, v imenu sklicateljev! Povabili smo vas, da se pomenu o prihodnjih volitvah v mestni zastop. Zvedeli ste, kaj nameravajo od nasprotne strani..."

Govornik je moral utihniti, zakaj ljudstvo je začelo kričati, da ni bilo slišati jasne besede. Izmed množice se je tuhtam dvignila pest.

Županov namestnik, meščan Trampuž, je mahal z rokami, da je ljudstvo utihnilo.

"Sicer pa jaz samo otvarjam zborovanje in prosim gospoda župana, da prevzame besedo," je dejal in stopil z odra.

Na njegovo mesto je stopil sivolasi oče župan. Čim se je pojavil na odru, ga je pozdravilo občinstvo z glasnimi klici. Nekaj minut je moral čakati, da se je pomiril hrup. Resno je bilo njegovo lice, oko mu je gledalo mirno. V ponosu mu je zaigralo srce, ko je videl pred seboj glavo pri glavi. Sami zvesti somišljeniki, ki so prišli povzdigovat svoj glas za njegovo čast.

"Občinske volitve," tako je začel s krepkim glasom, ki ga je bilo slišati daleč na cesto, "občinske volitve so nekaka preizkušnja, kjer se spoznajo značajni možje. Čast gre našemu meščanstvu, da je stalo do danes vedno neomajno, kadar je branilo svoje pravice."

"Resnično!" se je oglasilo iz množice.

"Doslej smo se vladali sami, doslej smo gospodarili sami s svojim in mestnim imetjem," je nadaljeval župan. "In danes izjavljamo slovesno, da mora ostati tako tudi v bodoče!"

"Dobro! Res je!" je zahrumelo med ljudmi.

"Tujci ne bodo naši gospodarji!" je zaklical župan.

"Nikdar in nikoli!" so se odzvali meščani.

"Računam na vašo močatost in prepričan sem, da ostanete zvesti načelom svojih dedov!"

Zašumelo je med množico, več rok se je dvignilo kakor k prisegi.

"Kako se godi domačinom pod tujčevo peto, to nam jasno govori zgodovina našega starodavnega mesta. Kopita turških konj so vihrala nad sipinami naših domov, kri iz naših ran je napajala ta sveta domača tla. Tlačili so nas ali uničili nas niso! Naša moč je nepremagljiva!"

Zopet se je dvignil vihar odobravanja. Župan je potegnil z roko po laseh, ki so se mu vsipali na čelo, in je nadaljeval:

(Naprej prihodnjič.)

COME OUT IN THE SUN!

We have a comparatively large and active membership, we are getting more attention than we ever did before, but we are all too quiet, we do not advertise enough.

Selfpraise is not worth much, it's true, still I wonder whether the boasting of our Union, activities of our branches and individual members can really be classified as selfpraise. Other nations and other lodges advertise and boast of their doings, their members and officers show at every opportunity how proud they are of their organizations, their meetings are being constantly advertised in their home town and other papers, everyone considers it an honor to be an officer or a member of the lodge. We, Slovenes, are always shy for no reason at all, and we, the members of the SLU, more so than the rest.

If we want to grow and get outside attention, we must let other people hear of our doings. We must not limit our reports to the Slovene papers only. Not every Slovene community has its own local Slovene paper, but there are almost everywhere local English papers. Why not make use of them. Most home papers will be only too glad to print all worth-while reports and announcements, and in most cases will do so free of charge. In so many cases our people take much time and trouble to prepare themselves for stage productions, concerts and plays, arrange buncos, public dances, picnics, and all sorts of other entertainments; don't they deserve to have these affairs advertised to the proper extent? I think every lodge of the SLU, should at the yearly election of officers also elect one to three members as the advertising committee.

A storekeeper who does not know how to advertise his business will get little or no trade; he must advertise every article. So must we, in case we want others to know what wonderful lodges we have and what splendid work these lodges are doing. Have we not comparatively just as much or more talent than other nations? Haven't we a number of our own professional people, scientists, inventors, university and college professors, teachers, medical doctors, lawyers, artists, singers, musicians? Only, we do not advertise as much as we should, as much as other people do.

It is up to us to bring our talent out in the sun, it is for the benefit of our organization and our entire nation if we do so. We all have friends that show signs of special talent in one field or another; it is our duty to encourage them at every opportunity, lead them on, help them along the best we can. And what good is their talent, if no-

body knows about them and, consequently, there is no demand for their work, no opportunity given to them for improvement and advancement. So, let's cheer them along and give them a chance many of us did not have. Let's encourage our mothers to give their children as high an education as possible. The Slovenian Ladies Union certainly is the organization that can and is expected to accomplish very much in this direction. Let's set an example what a broadminded mutual support and a hand-in-hand cooperation can do for the Slovene ladies themselves, for our outstanding or budding talent, for our entire nation. Let's show others that we, the Slovene ladies, are not behind the times, that we are not sleeping, that we know how to accomplish something, not only know, but will do it.

Here is a new proposition: Let's set aside a Sunday in June or July and name it "The Slovene Day", and mark it as such in all our almanacs and calendars. All Slovene lodges of each community meet on that day and have a party or a picnic out in the woods. First they may go, if possible, to church, in a body, and then to the picnic. Each person should wear a small flag on that day. Later on it will become possible that various States meet for themselves. This day would really be a holiday not for the membership of certain lodges only, but for all Slovene people and their friends. The numerous benefits of such a Slovene holiday I will not try to describe; everyone can imagine them plainly for herself.

We also have attractive SLU. pins. Why shouldn't every member of our organization procure one immediately and wear it constantly?

Mary Startz,
Ely Minn.

MY PRAYER

(Dedicated to Dr. A. G. de Quevedo, Philosopher)

It was Thee who created me, O God,
And breathed the glowing coals in this
poor clod.

I cannot now extinguish that bright fire
O Lord, Thou knowest well my great
desire!

I ask Thee not for fame or fortune
grand,

Nor do I ask for house or spacious land.
I know that these are only ephemeral.
I ask Thee not for things so corporal.
But God, the things that Thou didst let
me seel

To set them down in noble poetry,
I need Thy aid, and I can but return
Those selfsame words that in my soul
do burn.

Josephine C. Pluth.

SUGGESTIONS FOR MOTHERS' DAY PROGRAM

Yes, this is the time to think of it. It is the biggest pride of our younger members to plan and prepare programs for that day, in honor of their own mothers, in honor of all the Slovene mothers in their community. From several sources I gathered a few general ideas about such planning; they may be of some use to others.

First: These programs should be planned as a treat to our mothers, not to ourselves or our young friends. At least 75 per cent of the mothers have considerable difficulties with the English language; at least 95 per cent of them can stand for a program in English, but never really enjoy it. We must have this in mind. No matter how lacking our knowledge of the Slovene language may be, and how poor our enunciation and pronunciation, they will enjoy a medium Slovene program hundred times better than the most polished and elaborate English program.

Second: Our mothers are fond of dramatic plays. These must be plain and easy to grasp. They must be either so tragic or so comic that the audience will have an opportunity to shed a few tears. Don't giggle now, I mean it. If you can get hold of a play in which mother's love is the main theme, it will, naturally, serve your purpose best of all. Finally, any pleasant little play will do. As the most suitable for our circumstances I suggest the one published in "Zarja" of April 1931. Look it up. We received reports that this little play made quite a hit in three or four Slovene communities. The girls can also act all the parts, if inconvenient otherwise.

Third: Slovene mothers always did and will enjoy singing more than anything else. They love solos, but they prefer two, three- or four-part group singing. By taking any one of the following songs you will surely please them:

Kje so moje rožice
Tiha luna
Rožic ne bom trgala
Kje dom je moj
Slišala sem ptičko pet
Sem slovenska deklica
Šumi, šumi, gozd zeleni
Le predi, dekle, predi
Mati zakliče pridne dekličice
Dete, zatisni premile oči
Mati ziblje, lepo poje
Gor čez jezero
Sirota jaz okrog blodim
Po jezeru bliz Triglava
Iz stolpa sem mi zvon doni
Slovenka sem, tako je mati djala
Kje je moj mili dom.

Mimeographed copies of the last three songs, specially arranged for girl duets with piano accompaniment, will be

mailed to you from "Zarja" (2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.) on request, if you add postage for the return mail. Where professional or semi-professional talent is available, "Uspavanka" by J. Pavčič, or "Zaspančku" by E. Adamič, must be recommended.

Fourth: Remember that some sort of comic act, scene, or song with many verses to any plain and snappy tune—they call this "kuplet" — usually provides the climax of a Slovene entertainment, particularly, when properly fitted to local affairs or known local personalities.

Fifth: A recital of a suitable poem will give additional variety to the program. In the book "Mati", issued by Mohorjeva Družba, 1931, you will find just about everything important, Slovene and other poets, great men and women, have said about mothers. x

Sixth: A well prepared address or speech will be desirable. Many speeches are tiresome and should be avoided on such programs.

Seventh: Pantomimic scenes, living pictures", symbolic or illustrating scenes to a song or recitation, will be a special task for the ingenuity of the leaders. The outcome seldom fails to be more than recompensation for the effort spent in planning and preparation.

Eighth: Suitable solo — or group dances may be included in the program where such young Slovene talent is available.

Ninth: Some instrumental music, be it ukulele, banjo, guitar, zither, tamburica assembly, accordion, violin, piano or even mouth-harmonica, will furnish very pleasant variety.

Tenth: It is very important in what order the various items follow each other. Start and finish with an impressive vocal or instrumental group number. Do not come out too soon with the speech, the "surprise" or novelty nor with the comic part of the program. When there is a play, this should finish the program, unless you have an extremely jolly number in store. It is pleasant to see the audience depart in good humor. There should be as little changing of scenery as possible — people do not like to wait — and no intermissions at all, unless the program be long; in this case one intermission will do.

Josephine Racic.

YOUNG PEOPLE'S INTEREST

For some time now I have been observing the English section of Zarja, and I am rather surprised at the feeble and lagging interest displayed by our younger members. From an organization boasting of thousands, sufficient English material cannot be gathered to fill more than one page. With 51 branches scattered throughout the whole country, enough news cannot be collected to claim at least two pages for the younger minds.

Certainly the talent is present. I need but point to the articles submitted in

the recent contest. The English used was excellent; the ideas showed mature thought. If, then, the capacity is there, why display such an indifference? The S. L. U. is young and requires the cooperation of every member — young and old. If we younger members are not going to step in and assist our mothers; if we are not going to lay deep the foundations for the organization we in the future must manage; then, without being pessimistic, the whole structure so admirably begun is going to totter and fall.

Aside from the important task of preparing for the future, there are several distinct advantages to be gained in the present. An organization whose branches are found in many large cities will naturally have a diversity of activities. An unusual social, a successful dramatic presentation, a unique surprise — each affair reported by the local lodge (for the English section, of course) will be a source of inspiration to some other community that has been hesitating or perhaps even inert. If the ladies of San Francisco or Detroit are unusually progressive in dramatics or card parties, do you think we Milwaukeeans are going to take a back seat and merely applaud? If the members in Pueblo or Chisholm succeeded in a publicity project which proved beneficial, how long before we too will try to put the idea into action? But as long as members are indifferent in reporting these things, all the splendid ideas of local communities are being lost. We should take pride in our local lodge and do our utmost to make it outstanding, but at the same time we should not be selfish in sharing our ideas with our sisters in other communities. This mutual cooperation brings contact, and contact has a very definite place in life.

Then there is the advantage of developing ourselves into real leaders. Our English page gives us an opportunity to express our original thoughts on various subjects and topics. We are supposed to be living in an era of progress. Certainly it is not intellectual. A few leaders, most of them erroneous in their philosophy of life, dictate for the public, and we accept their thoughts without hesitation. Add to this the distraction of the business, domestic, and social life, and we have practically no desire or ambition for original thinking. New and strange problems confront our young people and what do we do about them? Because of our "canned thoughts", problems remain unsolved and they will remain so as long as we continue to doze.

I cannot understand why thriving and successful lodges do not report their activities to our English page. Why do cities like Sheboygan, Chicago, Joliet, Ely, Pueblo, etc. display so feeble an interest in the English section? Have they no news? This is ridiculous. Have they no talent? The answer is the same. Are their duties perchance so numerous that they cannot sacrifice a few mo-

ments of time once in a month? I think not. Then, the only conclusion I can come to is, that the members are either indifferent or selfish. And neither is an honorable characteristic.

I am sure the Editor will give two pages to the English section if she is swamped with items each month. The result depends upon us personally. It is not only our duty; it is our opportunity. What are we going to do about it?

Frances C. Koren,
Milwaukee, Wis.

STATION W. A.

Here we are on the air again, stronger than ever. Why??? The members surely showed their spirit and cooperation in bringing along new members. Let's keep up the good work.

Our meeting which was held at the home of Mrs. J. Juzina, was a great success. The girls discussed plans about organizing a dramatic club. A special meeting will be held at the home of Miss Frances Zagar in order to make plans for the future. The cooperation of the older members with the younger ones is wonderful.

The last, but not least, was the delightful luncheon which was served by Mrs. Juzina.

Talk about the singing, it won't be long before you will hear our melodious voices on the air.

Now for a bigger and better SLU. No. 17. West Allis signs off.

Stephanie Hvala.

READ THIS LETTER

Miss Josephine Pluth of the San Francisco branch has recently written to our Supreme President:
Dear Mrs. Prisland:

How can I thank you for the lovely and unexpected surprise? Indeed, I am at a loss to know what to say. Would that I could have been at the meeting and thank each one individually for her interests in me!

If the few words which God directed me to pen have brought a little added enjoyment to the readers of Zarja, then I have accomplished something which in return brings a little joy to me. You may be sure that I shall write further to the best of my ability, and shall endeavor to comply with your requests.

I am sorry that I must reply in English instead of the mother-tongue. I was placed in a convent when only five years old, where I stayed for years. Since I was not near my mother, you can readily see why I was unable to learn the Slovene language as so many of the other American-born Slovene children, and the little I knew was soon forgotten.

You may rest assured that I shall always wear the beautiful pin conferred upon me as a constant reminder of everyone's faith in me.

Very sincerely,

Josephine C. Pluth.